

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FRA

ORDRUP HØJERE ALMENSKOLE

1909—1910

VED

DR. PHIL. ERNST KAPER
SKOLENS BESTYRER

KØBENHAVN

TRIER'S BOGTRYKKERI (G. L. LIND & NUMA FRÆNKEL)

1910

ÅRSSKRIFT

FRA

ORDRUP HØJERE ALMENSKOLE

1909—1910

VED

DR. PHIL. ERNST KAPER
SKOLENS BESTYRER

KØBENHAVN

TRIEBS BØGTRYKKERI (G. LIND & NUMA FRÆNKEL)

1910.

Ordrup højere almenkole

Kirkevej 5

Charlottenlund.

Telefon: Ordrup 178.

Bestyreren træffes i reglen bedst, personlig eller i telefon, skoledage mellem kl. 1 og 2 i sit kontor på skolen. Efter aftale kan han også træffes om eftermiddagen i sit hjem.

De unges selvstændighed og hjemmets og skolens frihed.

Fra et af de første skolemøder, hvori jeg for snart ikke så få år siden deltog, husker jeg en gammel rektor, der protesterede mod, at skolen skulde have nogen anden opgave overfor sine elever end at bibringe dem det krævede kvantum kundskaber. Så langt skal jeg gå tilbage i min hukommelse for at finde en sådan anskuelse frem, skønt jeg til stadighed har færdes i både større og mindre skolekredse med repræsentanter for vidt forskellige anskuelser. Nutildags er alle skolens folk enige om, at der tilfalder os ikke blot ret, men også pligt til at tage del i den opvoksende slægts opdragelse på andre områder end det rent undervisningsmæssige. Det er da også en rent selvfølgelig sag for alle de mindre børns vedkommende, at skolen ikke kan have dem i sin varetægt i adskillige timer daglig, uden at den må sigte ud over tilægnelsen af de enkelte dages kundskabspensum. Ikke blot ved at kræve den orden, disciplin og præcision, som samarbejdet mellem lærer og elev og eleverne indbyrdes fordrer, ikke blot ved at skabe den optaget-

hed af de foreliggende emner, som vel tilrettelagt og godt gennemført undervisning naturligt fremkalder, og ved at føre kontrol med børnenes hjemmearbejde opøver skolen arbejdsevne og arbejdsvilje, men skolens liv, særlig nutildags, hvor børnene færdes i og om skolen med større frejdighed end før, medfører en så broget mængde af situationer, at der er rig lejlighed for læreren til også på mangfoldige andre områder at indvirke på barnets sind. Vi er os bevidste, at vi har dette ansvar, mens vi samtidig gør os klart, at vi på dette punkt har at regne med hjemmets overvejende indflydelse. Er det således med skolefolkene, så er på den anden side, i hvert fald efter hvad erfaringen har vist mig her ved skolen, sikkert også langt de fleste hjem klare over nødvendigheden af denne vekselvirkning mellem hjem og skole i de mindre børns almene opdragelse, og hvor det, som her ved skolen tilstræbt, står forældrene frit for at forhandle både med bestyrer, klasselærer og faglærer om børnenes forhold, vilde det være mere end urimeligt, om der opstod konflikter af betydning på dette område. Jeg tror nemlig at turde sige, at skolens lærere er yderst forsigtige med blot at sætte afvigende farve på noget forhold, der også angår hjemmet. Med ganske samme varsomhed handler ikke altid alle hjem overfor skolen. Det hænder, at man låner øre til en og anden farvet fremstilling af forhold på skolen, hvor det havde været bedre både for børn, hjem og skole, om hjemmet havde stillet sig solidarisk med skolen eller dog vist den fornødne skepsis overfor fremstillingen, og om forældrene, ifald sagen forekom dem af

nogensomhelst virkelig betydning, også forskaffede sig den fornødne kontrol på åstedet. Jeg taler ikke hermed om en og anden pudsighed, som heller ikke vi er for gode til at lade gå ud over os. Men selvom der således endnu er områder af indbyrdes forståelse og fælleshed at indvinde for skole og hjem, så er jeg dog sikker på, at skolens position, hvor det drejer sig om de mindre børns opdragelse, er befæstet, ikke blot i dens egen bevidsthed, men også ved hjemmenes tilslutning.

Anderledes og meget vanskeligere forekommer sagen mig at være, når det drejer sig om de større elevers opdragelse. Her møder os både i skolen og i hjemmet en ny faktor, som må tages med i betragtning, nemlig elevernes egen trang til selvstændighed. Denne er i ikke ringe grad typisk for alderen, men dertil kommer, at det for mange pædagoger længe har været målet at øge den, og i mange hjem har man trolig optaget tidens parole, eller er dog, måske mindre villigt, fulgt med. Det vilde være ørkesløst at møde dette forhold med fromme minder om patriarkalske tilstande. For skolen er det en stående opgave på dette område at lempe formen for sine krav, ikke selve kravene, efter de givne forudsætninger, og for de fleste hjem rejser problemet sig med børnenes opvækst og kræver en løsning. Også her har skole og hjem fælles interesser og når videst i samarbejde.

Denne særlige vanskelighed i opdragelsen ligger ikke for i folkeskolen, og kun i ringere grad i real-skolen, fordi det mål af tid, hvorover denne spænder udover den rene barnealder, er så begrænset, og afslutningen ligger så nær for, men for lærerne ved gymnasie-

skolerne og for de hjem, hvorfra børnene søger denne skoleform, melder spørgsmålet sig med megen alvor. Jeg tror, at sagen hyppigt for samvittighedsfulde forældre stiller sig alvorligst i hjemmet. Det er nu engang så ejendommeligt indrettet, at det er indenfor dette næreste og snævraste forhold, at modsætningerne i tankesæt mellem generationerne træder skarpest frem. Hvor mærkeligt må det, for at tage nogle eksempler, ikke have været for den ældre generation i firserne indenfor mangt et hjem at se den opvoksende slægt, hyppigt overfladisk, til tider alvorligt påvirket af de da nye strømninger. Eller omvendt for et par forældre, der fik deres præg for livet i den tid, at se den nu opvoksende ungdom for en stor del uden kontakt med de idealer, som da var de gængse. For os skolefolk kommer modsætningen sjældent så smerteligt frem. Vi ser år for år, først gennem enkelte individer, senere gennem et stadig øget antal, strømkæntringerne foregå, vi vænnes til denne stadige skiften og affinder os med den som noget naturligt. Vi formår også hyppigt ud fra tidligere foreliggende eksempler at overskue en udviklings forløb og danne os en beroligende formening om udgangen, selv i tilsyneladende kritiske tilfælde. Anderledes i hjemmet, hvor børnene i mere udpræget grad må stå som enere. Et særpræg, der i virkeligheden mere er generationens eller alderens, kommer hyppigt i hjemmets omdømme til at stå som den eller de enkelte særlige personers. For skolen er det imidlertid ikke blot ejendommelighedernes gradvise fremvækst og fænomenernes typiske karakter, der gør sagen noget lettere, men skolens organisation, hvor

alt er lagt til rette regelret og skemamæssigt med krav og kontrol, gør hyppigt udslagene mere mådeholdne. Og mens man måske kunde forvente, at de unge overfor dem, der var dem kærest og stod dem nærest, lagde mest bånd på sig, så viser jo erfaringen ikke så helt sjældent det modsatte.

Hjem og skole må, om fornødent hver for sig, men bedst i fællig, overveje fremgangsmåden i opdragelsen overfor de unge mennesker, der udover barnealderen bliver boende hjemme og fortsætter skolegangen. De skal imødegå, men ikke lade sig skræmme af den suffisance, der hyppigt er ejendommelig for den alder, da de egne meninger begynder at røre på sig, de egne meninger, der jo i de færreste tilfælde også er til bunds selvstændige.

Med fjortenårsalderen forlader i folkets brede lag barnet sit hjem for at tage ud at tjene eller for at komme i lære. Mens barnet, der er så lykkeligt stillet, at det kan fortsætte sit liv i hjem og skole, forbliver under samme autoriteter som hidtil, får jævne folks børn en hyppigt strengere autoritet over sig, men de føjer sig lettere efter den, fordi den er ny og hersker på det område, som bliver det for livet afgørende for den enkelte, og tilmed er det livets ubønhørlige nødvendighed, der har indsat den. Det er nu min tro, at som skole og hjem kan arbejde sammen overfor de mindre børn, de således også skal enes om ved barneskolens afslutning — det vil for os sige efter tilbagelagt mellemskole ved femtenårsalderen — overfor hvert enkelt barn, dreng eller pige, efter det almindelige folks forbillede at forny autoriteten, om end for-

ældrene, og kanhænde skolen med, måske nok så meget kunde ønske, at børnene forblev under den gamle.

Hjemmet bør da sige til barnet: du kan nu vælge selv. Vil du ud og tage fat mellem fremmede folk og med det, du nu har lært herhjemme og på skolen, arbejde dig frem til en eksistens, så skal du få vor støtte dertil. Eller vil du blive i hjemmet og fortsætte din skolegang for at kunne nå længere frem? Du må vælge selv, men det må du vide, at vælger du det sidste, så kan dette forhold ikke ordnes mellem os, medmindre du — indenfor rimelige grænser — følger dig under hjemmets og skolens autoritet, ligesom du også udenfor hjemmet og udenfor skolen vilde måtte lempe dig efter andres fordringer. Har et barn således, efter at have haft den videst mulige adgang til at rådføre sig med forældre og lærere, valgt selv, så har hjemmet og skolen et fast udgangspunkt i de krav, de stiller, og som de naturligvis bør være lige forsigtige med at overdrive og underdrive.

En sådan viljesakt fra det halvvoksne barns side, der ønsker at fortsætte sit liv i hjem og skole, vil i de fleste tilfælde virke skabende eller dog skærpende på dets ansvarsfølelse og vække forståelse for de værdier, som det sikkert mindre let får øje på, når fortsættelsen, uden standsning eller brud, står som noget rent selvfølgeligt for dets bevidsthed.

Der findes, det skal dog indrømmes, et og andet ungt menneske, der enten endnu på det tidspunkt eller måske overhovedet er så svagt af karakter, at andre må tage bestemmelse for det; men dette bryder ikke den almindelige regel ned.

For skolen ialtfald vil det nutildags ikke blot være af stor betydning, men noget af en nødvendighed at hævde en sådan frivillighed i det gensidige forhold mellem skole og elev i alderen udover de 15—16 år.

Efterhånden som skolen har mistet, for størstedelen med rette, de tidligere straffemidler overfor eleverne — særlig den korporlige strafs reduktion har vor fulde sympathi — må den ikke blot for sin egen skyld, men endnu mere for sine elevers, for den enkeltes som for helhedens skyld, fordre at stå frit, ikke alene i valgets øjeblik, men også sidenefter. Mens der før vankede prygl for en uvornhed og fradrag i points og karakter for forseelser og forsømmeligheder, må det nu af bestyrerens mund hedde: Ønsker du fremdeles at være her, må du for fremtiden undlade den slags ting, og jeg gør dig opmærksom på, at en gentagelse vil betyde, at du må høre op her hos os. — Jeg skal tilføje, at det naturligvis ikke drejer sig om bagateller, at familien altid vil blive averteret på rimelig vis, og at der ikke undtagen i graverende tilfælde vil blive tale om en egentlig udvisning af skolen, men om et consilium abeundi til passende tidspunkt, og endelig at der heller ikke, undtagen ved bestemte, virkelig kriminelle forhold, vil være tale om udelukkelse fra andre skoler af samme art. Tværtimod.

Men på den anden side synes det mig nødvendigt, at skolen går dog noget ud over det område, der ligger just indenfor dens egne mure. Lad os således sætte, at skolen havde eller fik elever med

uheldige tendenser, der måske ikke blot var ødelæggende for dem selv, men også virkede demoraliserende på kammeraterne, som ødselhed, kaféleben ell. lign., så burde skolen ikke i kraft af de humane idéer være prisgivet disse enkelte elever. Dette gælder vel i særlig grad for fællesskolen. Kan eller vil hjemmet ikke gribe afgørende ind efter forhandling med skolen, så bør denne i kraft af sin frie stilling have ret til også ud fra forseelser på slige områder under den største hensyntagen at løse forholdet. Hermed synes mig, hvad man virkelig kunde kalde »den frie skole« at være etableret, den hvortil forældrene frit slutter sig i tillid til dens arbejde, ledelse og principper, og hvor eleverne, når de kommer til skels år og alder føler eget ansvar ved fortsættelsen af deres skolegang, men som på den anden side heller ikke hænger længere ved forholdet til den enkelte elev, end den selv efter samvittighedsfuld prøvelse skønner at kunne forsvare overfor den enkelte elev og elevernes helhed, overfor hvert enkelt hjem og alle hjemmene.

Alt i alt mener jeg således, at hjem og skole, hver for sig og i indbyrdes forståelse, overfor de unge menneskers til tider berettigede, ofte misforståede krav om frihed og selvstændighed, med bevarelsen af den fulde sympathi for det unge og de unge, bør stille deres krav om hjemmets og skolens frihed og uafhængighed.

Maj 1910.

Ernst Kaper.

Forandringer på bygninger og grund og forøgelse af materiellet.

På grund af den store tilgang måtte vi i løbet af sommerferien foretage forskellige ombygninger. Der indrettedes to nye klasseværelser i prof. Frederiksens tidligere lejlighed, mens til gengæld et tidligere klasseværelse i stuen blev omdannet til fysikum med fuldstændigt laborarieudstyr, ligesom også den fysiske samling blev meget udvidet af hensyn til de nye fordringer til math.-naturv. artium. Ved nedlæggelsen af Gammelholms latin- og realskole erhvervede vi så mange bøger fra denne skoles bibliothek, særlig dansk klassisk litteratur, at vor elevbogsamling blev fordoblet derved. Også vor naturhistoriske samling blev meget betydeligt forøget, og vi fik tre amfitheatralisk byggede bænkerækker til vort naturalikum. Vi fik også en flagstang, hvor vi kan hejse flaget til glæde for skolens børn, der ikke kan se flaget fra skolegården, når det er hejst på den gamle skolebyggnings tag. Efter inspektør Bondesens forslag har vi fået opstillet en stor gruskasse i småbørnenes have. På et mindre stykke grund forsøger vi i år med anlæget af en lille botanisk plantesamling.

Otto Moltke

Skolen har haft den store sorg i maj måned at miste en af sine elever, Otto Moltke, der den 4de maj blev angrebet af skarlagensfeber og allerede natten mellem den 6te og 7de døde, idet et voldsomt feberanfald lammede hans hjerte. Han blev 16 år gammel. Da han var en god og dygtig dreng, der følte sig nær knyttet til skolen, ligesom han også selv var meget afholdt både af lærere og kammerater, gjorde dette pludselige dødsfald det stærkeste indtryk på os alle, så meget mere som han var sine forældres eneste barn og disse tilmed i øjeblikket var bortrejste. Vi viste ham, såvidt det lod sig gøre for den smitsomme sygdom, han døde af, den sidste ære, og lærere og kammerater fulgte hans kiste til jernbanen, da forældrene førte ham hjem til Espe.

Det vil vare længe, inden hverdagslivet atter lukker sig over savnet af ham, og lærere og kammerater vil stadig mindes ham med kærlighed.

Af skolens dagbog

Samarbejdet mellem skolens bestyrer og lærere på den ene side og forældrene på den anden side er året igennem blevet fortsat ad de vante veje. Der har været afholdt talrige konferencer om mere betydningsfulde sager mellem skolens bestyrer og forældreudvalget, særlig dets formand.

Der er desuden afholdt to almindelige *forældre-møder*. Torsdag d. 14de oktober holdt dr. Kaper foredrag om forholdet mellem skole og forældre, hvilket foredrag, der blev gentaget på de højere almen-skolers lærermøde, af forældreudvalget i særtryk er blevet tilstillet alle de hjem, der er knyttede til skolen. Desuden aflagde forældreudvalgets formand beretning om det forløbne år, særlig angående bestræbelserne for opnåelsen af et forøget offentligt tilskud, hvorpå forældreudvalget genvalgtes. Forældreudvalget består således i øjeblikket af viceskoledirektør *H. Rolsted* som formand og af postmester *Finsen*, fru overretssagf. *Friderichsen*, fru justitsråd *Jørgensen* og Hr. ingeniør *Nienstædt*. Det andet forældremøde afholdes i juni og omhandler, hvad der er nået og ikke nået

overfor kommunen, og hvorledes skolens stilling derfor vil forme sig fremtidigt. Som i tidligere år afholdt forældredvalget en fest på skolens fødselsdag d. 3die november med middag for forældre og lærere i Charlottenlunds »palmehave« og med dans for skolens elever fra kl. 8—11¹/₂. Børnenes deltagelse kostede for hvert barn 35 øre. Forældredvalgets medlemmer og en del forældre iøvrigt deltog også i skolens lille afskedsfest for dimittenderne på Tårbæk hotel efter eksamens slutning.

Som i tidligere år har skolen også i år ladet afholde en række *foredrag*, oplæsninger og demonstrationer for eleverne, ikke blot for at give eleverne kundskaber og interesser på områder, der ligger udenfor det sædvanlige skolepensum, men også for at vænne dem til en anden form for tilegnelse foruden den daglige gennemgang, forberedelse og overhøring. Således har:

1. Hr. skuespiller *Emanuel Larsen* tirsdag den 7de febr. læst op af Ibsens »kongsemnerne« for skolen, undtagen de mindste klasser.

2. På skolens fødselsdag, 3die nov., holdt prof. *Frederiksen* foredrag om V. Rydbergs digt: *Dexippos* og inspektør *Lefolii* om *Sverdrups ekspedition til Nordgrønland*.

3. Schillers 150-års fødselsdag fejredes onsdag d. 10de nov. ved foredrag for mellemskolen og gymnasiet af dr. *Kaper* om Schillers første store ungdomsværk, skuespillet »*Røverne*«, og om den hjælp, Schiller

på et kritisk tidspunkt i sit liv fik fra Danmark. Dette foredrag suppleredes den følgende mandag, da insp. *Langballe* var forhindret i at holde sit kunsthistoriske foredrag, med en skildring af Schillers ophold i Stuttgart og Mannheim.

4. Forfatteren *Adolf Stender* læste tirsdag d. 23de nov. for 1ste og 2den mkl. sin nye julebog højt og fuldendte oplæsningen fredag d. 26de.

5. Torsdag d. 2den dec. holdt insp. *Langballe* foredrag om den da just afdøde danske maler *P. S. Krøyer*.

6. Fredag d. 3die dec. skildrede gross. *Sigvart Werner* for de ældste klasser, hvorledes en større forretning benytter sine bankforbindelser.

7. Forfatteren *Åge Meyer Benedictsen* fortalte onsdag d. 12. januar om *Færøerne*.

8. I anledning af det kgl. theaters udmærkede opførelse af Shakespeares tragedie »*Hamlet*» holdt lærer i engelsk hr. *Max Olsen* lørdag den 15de april foredrag for de ældste elever om dette skuespil.

9. Efter at skolens bestyrer dagen efter Bjørnstjerne Bjørnsons død ved morgensamlingen havde skildret den store digters betydning for Danmark og særlig for skolen og ungdommen, holdt skolen d. 30. april, da hans lig førtes gennem København, en mindefest for ham. Eleverne havde pyntet den store sal meget smukt med flag, nyudsprunget løv og anemoner. Prof. *Frederiksen* holdt mindetalen, og skolen fik derpå fri, for at eleverne kunde deltage i toget eller dog se på.

Til alle disse foredrag har skolens forældre og øvrige pårørende modtaget en trykt indbydelse,

som eleverne bringer med hjem fra skolen, og vi har da også haft den glæde at se mange hos os ved disse lejligheder.

Til det ugentlige foredrag, som insp. Langballe holder i kunsthistorie for gymnasiet, og som i efterårshalvåret omhandlede Michel Angelo og Rafael, i forårshalvåret den græske oldtids plastik og arkitektur, har skolens pårørende været indbudt, og særlig har ikke få damer trofast fulgt foredragsrækkerne.

Skoleinspektrice frk. Almqvist fra Stockholm, der besøgte skolen først i januar, læste af Fritjofs saga for II g., I g. og R., af Fänrik Ståls sägner for IV og III mkl., ligesom også skolebestyrerinde frk. Forsman fra Helsingfors læste op på svensk for IV mkl. ved sit besøg på skolen.

Den tyske billedhugger hr. Köper fra Bremen, der holdt en foredragsrække på tysk i København for skoleelever, besøgte skolen og læste op for IV mkl. af Peter Rosegger.

Skolen og forældredvalget foranstalter endvidere i fællesskab en række foredrag, oplæsninger og koncerter i vinterens løb på skolen om aftenen. Hensigten hermed er i nogen måde at give eleverne erstatning for den lettere adgang til sådanne goder, som hovedstadsbørnene har.

Adgang til disse møder har i første række skolens elever, deres forældre og søskende.

I så stor udstrækning, som pladsen tillader det, kan der efter nærmere aftale medtages pårørende.

Betalingen er 50 øre for en voksen og 25 øre for et barn, dog har en familie, d. v. s. forældre med de børn, som er nuværende eller forhenværende elever af skolen, adgang for 1 krone.

Den 27de sept. holdt komponisten hr. Louis Glass foredrag om den musikalske kunst i forhold til andre kunstarter. Foredraget blev illustreret musikalsk. Efter foredraget spillede hr. Louis Glass og fru Agnes Glass firhændigt på flyglet Beethovens symfoni i c-moll (skæbnesympfonien).

Den 18de januar holdt forf. hr. Åge M. Benedictsen foredrag med lysbilleder om »England og Irland«.

Den 5te febr. talte den norske forfatter hr. Bernt Lie om Jonas Lie.

Den 23de febr. læste kgl. skuespiller Jerndorf op af Øhlenschlæger, Heiberg og Goldschmidt.

Den 12te april gav hr. Anders Brems (sang og klarinet), fru Brems (flygel) og frk. Hammersholt (sang) koncert. Koncerten indleddes med tre sange, afsungne af skolens lille kor.

Foruden festen på skolens fødselsdag, som ovenfor er omtalt, har skolen afholdt julefest. Den ældste klasse i skolen arrangerede festen for skolens yngste klasse, den næstældste for den næstyngste. Der pyntes intet juletræ, fordi dette bør forbeholdes hjemmene. For småbørnene talte prof. Frederiksen om juleevangeliet, mens pastor Bruun fra Christianskirken var hovedtaleren for skolens ældre elever og de mange forældre, der deltog i festen. Eleverne sang firstem-

migt i blandet kor og med ledsagelse af skolens orkester.

I januar, lige efter juleferiens ophør, holdt vi skolekomedie. Til generalprøven var indbudt c. 250 elever fra de ældste klasser i kommunens offentlige skoler. Førsteopførelsen var sat til kl. 5 om efterm. af hensyn til skolens mindre elever; den anden forestilling, der næsten var for godt besøgt, holdtes onsdag d. 12. januar kl. 7. Komediens spillede i den store sal, hvor skolens theater kan opstilles og dog al brandfare undgås. Der opførtes Holbergs »den stundesløse«, som eleverne spillede, udmærket instruerede af prof. H. C. Frederiksen. Om lørdagen fik de ældste klasser fra 4de mkl. opefter lov at danse i den store sal fra kl. 8—2. Hele ordningen kunde indrettes på een gang nøjsomt og billigt, uden alkohol og tobak, og samtidig pænt og morsomt. De store drenge havde det ydre arrangement og udpyntningen at besørge, de store piger opdækningen og serveringen.

Da vi har været utilfredse med skoleballerne i »Palmehaven«, fordi disse nærmest blot havde karakteren af en lejlighed for børnene til at danse, forsøgte vi os torsdag d. 21de april med et lignende bal for eleverne fra 2den mkl. opad på selve skolen. Da også dette fik et smukt udfald, kan vi snarere tænke os en fortsættelse af skoleballerne under denne form. Skaden derved er, at vi ikke har kunnet se forældrene som gæster ved disse lejligheder, fordi pladsen er for begrænset. Det er jo muligt, at vi senere også — med de store elevs hjælp — kan indrette noget lignende for småbørnene,

og at vi da kan have forældrene med. Det er sikkert dér, det spiller den største rolle for alle parter.

Torsdag d. 27de januar havde skolen snefri kl. 12.

Lørdag før fastelavnsmandag havde vi arrangeret »katten af tønden« for de to mindste klasser.

Før påske talte hr. cand. theol. Lenbroch for skolen. Derimod bortfaldt pinsehøjtideligheden i år på grund af Otto Moltkes død, men pastor Nielsen bragte fra talerstolen skolens lærere og elever en hilsen fra hans forældre. Også sangopvisningen bortfaldt af samme grund.

I årets løb har III mkl. efter revisor Neumanns elskværdige indbydelse beset Tuborg fabrikker under ledelse af ham og to af skolens lærere.

Vi har i år som tidligere år ladet eleverne i den ældste klasse udføre en del prøvestile og opgave-regninger i 3—4 sammenhængende timer under Klausur som forberedelse til skriftlig eksamen. De har haft sådanne øvelser 3 gange for hvert sæt ved skriftlig eksamen.

Ud fra det resultat, vi kom til på et mindre forældremøde mellem forældrene til de ældste klassers elever og skolens bestyrer og lærere i foråret, har vi i år indrettet det således, at dimittenderne til artium har fået rigeligere tid til repetition i hjemmet, samtidig med at vi dog i nogen grad ved arbejde på skolen har ført kontrol med deres hjemmearbejdes fremadskriden.

Skolen har i år under presset af mangelfuld skoleliteratur, svarende til den nye skoleordning, efter prof. Oppermanns råd ved et forældremøde ifjor gjort et forsøg på at skabe *egne* stentrykte *fremstillinger* for at undgå tidsspildende diktat. De sælges til eleverne for, hvad der medgår til omkostningerne. Således har hr. cand. mag. Obel udarbejdet hæfter i botanik og geologi, hr. cand. mag. Jacobsen om Goethes Faust og frk. Anna Könicke i engelsk stil. Efter resultatet af dette forsøg tænker vi på at fortsætte dermed.

Skolen har, efter i det forløbne år ved alle tilfælde af epidemisk sygdom at have indhentet og fulgt kommunelæge dr. Andresens råd, fået ordnet dette forhold fast fra det nye skoleår at regne.

Årets arbejde.

Indledende bemærkninger om danskundervisningen.

Vi lægger lige fra den første begyndelse af megen vægt på en klar og tydelig oplæsning, og eleverne bliver vænnet til gennem læsningen at vise, at de har forstået og sat sig ind i stoffets indhold og stemning. Vi arbejder på at åbne deres øre for de mange betoning og afskygninger, sproget rummer, og gennem eksempler viser vi dem den forskel i mening, der kan fremkomme ved forskellig betoning. Fremfor alt skyr vi den ensformige læsetone, og allerede fra 1. underklasse har vi vor opmærksomhed rettet på, at læsningen ikke bliver bogstavret, men så meget som muligt kommer til at nærme sig det gode talesprog.

Forudsætningen for denne indøvelse er altså forståelse og tilegnelse af indholdet; her sikrer vi os gennem spørgsmål og samtale, at børnene har opfattet indholdet på den rigtige måde, og vi vænner dem samtidig ved genfortælling til at udtrykke sig i et klart og forståeligt sprog.

Grammatikundervisningen begynder i 4. Under-

klasse; vi bruger ingen bog, men alt indøves på vægtavlen gennem stykker, der af læreren er tildannet og lagt til rette med henblik på det, der ønskes gennemgået. Børnene vænnes til selv at anstille deres iagttagelser og udlede resultaterne.

Et led af undervisningen, der navnlig i de mindre klasser kan give anledning til megen fornøjelighed, er fremsigelsen af vers. Her lader vi børnene sætte sig ind i den stemning, som hersker i digtet, og da børnene med deres levende fantasi let tænker sig som de optrædende personer, kommer de derved mere til at fremstille end fremsige versene. Hvor det kan lade sig gøre, får de hver sin rolle at udføre.

I de højere klasser dvæles der meget ved ordforklaring, og hvor det kan ske, henfører vi ordenes nuværende betydning til deres oprindelse.

Indledende bemærkninger om undervisningen i regning og matematik.

Undervisningen i regning i under- og mellemskolen og matematikundervisningen i mellemskolen har metodisk set så meget tilfælles, at vi for at undgå gentagelser her skal give nogle samlede meddelelser om denne del af skolens arbejde.

Allerede når de små børn kommer ind i 1. underklasse, har de nogle, større eller mindre, forestillinger om tal, og ud fra disse må vi bygge vort arbejde op. Vi tilegner os kun et lille stykke af talrækken ad gangen, men indenfor det arbejder vi med alle fire regnings-

arter, idet vi dels regner med eksempler hentede fra børnenes egen verden, dels anvender kuglerammen og andre genstande, vi har ved hånden. I 1. underklasse regner vi kun med tallene op til 100, da vi her må holde os inden for snævre grænser, for at tallene ikke skal blive tomme lyde og tegn. Brøk begynder vi så småt på allerede i 1. underklasse ved at vise børnene genstande, der er skaaret igennem. I de andre klasser uddybes kendskabet til brøk, idet vi stadig lægger anskuelsen til grund.

For alle klassers vedkommende gælder det, at hovedregningen spiller en fremtrædende rolle, idet vi gennem den indøver alt nyt, dels for at sikre os en grundig forståelse af de forskellige regningsregler, dels for at give børnene det herredømme over tallene, som er af så stor betydning for dem i det praktiske liv.

Skal noget nyt indøves, imødekommer vi børnenes trang til selv at finde på ved at stille opgaverne således, at løsningen af dem naturligt fremgår af det gammelkendte, og hvad den anden side af sagen angår — herredømmet over tallene — søger vi at udvikle det til det mest mulige ved at vænne børnene til at finde den letteste og hurtigste fremgangsmåde, når de skal udføre regninger i hovedet; denne øvelse i hovedregning holdes vedlige gennem alle klasser i mellemskolen.

Tavleregning anvendes først, når eleverne behersker løsningen af opgaverne i hovedregning med simple tal.

I alle klasserne er metermålet indøvet. Vi har i de mindre klasser arbejdet på den måde, at børnene

efter øjemål har angivet længden af forskellige genstande i klassen, hvorefter de selv har udmålt den virkelige længde og sammenlignet denne med det, de selv havde tænkt sig.

Når matematikundervisningen træder til i II m., giver vi til en begyndelse — uden brug af lærebøger — eleverne kendskab til de simple geometriske figurer, idet vi overalt lægger anskuelsen til grund. Herfra føres vi naturligt over til konstruktioner, hvor vi altid lader eleverne operere med liniestykker og vinkler af bestemt opgivne størrelser. Kongruensbegrebet indøves ved tegning af kongruente figurer og udklipning af disse, ligesom vi også andre steder anvender dette hjælpemiddel, hvor det falder børnene naturligt, f. eks. ved måling af figurers vinkelsum.

En passer, lineal — helst med centimetermål — og en saks er udmærkede hjælpemidler ved begynderundervisningen i geometri, hvor det i første linie gælder om at opøve elevernes iagttagelsesevne og sans for nøjagtighed.

Undervisningen i aritmetik, som påbegyndes i løbet af II m., knytter sig nøje til regneundervisningen, idet de aritmetiske regneregler indøves og anvendes ved talstørrelser.

Først i III m., når forståelsen af grundelementerne er sikret, indfører vi lærebøger, og eleverne får fra nu af lektier for. Ved gennemgangen af disse lægger vi ligesom ved regneundervisningen megen vægt på at lade eleverne selv finde på det nye, idet lærerne ved at anvende klasseundervisning kan lede eleverne på

spor efter det rigtige svar på de spørgsmål, der stilles hele klassen.

Ved en kort overhøring kan vi så sikre os, at det er lært, som skal læres.

For at give eleverne sikkerhed i at anvende det lærte, bruger vi meget at lade dem regne opgaver på klassetavlen.

1. underklasse

Klasselærerinde: *Eva Stender*.

Det indledende skolearbejde (fælles for alle fagene, men fordelt på de lærerinder, der nedenfor står opført ved de enkelte fag). De små børn begynder deres skolegang ganske som en leg, idet vi søger at gøre den store forandring i deres liv så munter og tillokkende som muligt. Vi synger, leger, fortæller historier og gaar ud i haven, for at børnene ikke skal trættes af skolelivets tvang, når de kommer fra den langt større frihed. Når børnene har lært at sidde stille og at svare enkeltvis, først da begyndes der på lidt rigtig undervisning som f. eks. at lære et enkelt bogstav eller at tælle til ti. Umærkeligt for børnene går vi da efterhånden over til regelmæssigt arbejde, der ofte afbrydes af syngen for ikke at trætte dem. Denne fremgangsmåde benyttes i alle timerne over for de mindste børn, enten de læser, skriver, regner eller hører naturkundskab.

Efterhånden antager undervisningen fastere former, og de forskellige fag skiller sig mere og mere ud fra hverandre.

Dansk (*Eva Stender*). Børnene har lært at stave

og læse efter lydmetoden med benyttelse af H. C. Frederiksens læsebog for småbørn, og bogen er læst ud. Desuden er en del vers lært udenad, og en del småsange er blevet sunget. Særlig er frk. Lønborg-Jensens og lærer Frederiksens sanghæfter benyttede. Børnene har sunget til klaverspil. I øvrigt henvises til de samlede bemærkninger om skolens danskundervisning.

Skrivning (*Eva Stender*) er nøje knyttet til læsningen. Først lærer børnene at skrive med griffel på tavle, senere med blyant i bog.

Naturkundskab (*Ingeborg Thorsen*). Vi har særlig beskæftiget os med husdyrene: hunden, katten, hesten, koen, fåret, svinet, høns og ænder. — Vi har tillige talt om de forskellige dele af vor klædedragt, hvad den består af, og hvorledes den er blevet til. — I sidste halvdel af skoleåret har børnene modelleret forskellige ting i ler, mest frugter, rødder, blade og lignende. — Overalt, hvor der har været lejlighed til det, er der til undervisningen knyttet historier, særlig om dyr.

Regning (*Ingrid Kunst, Else Ulrik*). Vi har i denne klasse mest beskæftiget os med hovedregning, og angående arbejdet hermed henvises til de samlede bemærkninger om skolens regneundervisning. — I tavle-regning har klassen lært at lægge 2-cifrede tal sammen.

Håndarbejde (*Eva Stender*). Børnene har strikket en støveklud med retstriking.

2. underklasse (2 afdelinger)

Klasselærerinder: *Ingrid Kunst, Else Ulrik*.

Dansk (*Helga Kønigke*). Børnenes danske læsebog af Andersen, Skarvig og Arild Sørensen er

benyttet. Undervisningen har været delt mellem øvelse i oplæsning, gengivelse og forklaring af det læste samt stavning. I tilknytning til stavningen er vi så småt begyndt på at skrive små lette diktatstile; for så vidt som muligt at undgå fejl har vi først indøvet stilen meget omhyggeligt mundtlig, og dernæst har børnene skrevet den ned på tavlerne.

En del af bogens vers er lært udenad.

Bibelhistorie (*Jens Bondesen*). Børnene har hørt de lettere historier og om de betydeligste mænd fra den gamle pagt. Meget udførligt er der fortalt dem om Abraham, Josef, Moses, David. Før de store høj-tider har vi talt om, hvad der skete på dem for de mange år siden. — Det er læreren, der fortæller, men børnene får nu og da lov til at prøve på at genfortælle. Enkelte barnlige salmer har de lært i timerne.

Naturkundskab (*Ingeborg Thorsen*). I første halvdel af skoleåret er »Robinson« gennemgået, og vi er derved kommet ind på forskellige emner, som denne bog giver anledning til; vi har f. eks. talt om jord, sand og ler, lært om salt og fersk vand, og vi har lagt mærke til solen og vinden og lært verdenshjørnerne at kende. Senere har børnene til forståelse af kort lært på tavlerne at tegne deres klasse med de rigtige mål og at orientere sig i skolen og dens omegn. Vi har tillige talt om de fugle, der opholder sig i nærheden af vore boliger som: spurv, krage, stær, musvit og ugle. I forårstiden har vi sået forskellige slags frø og iagttaget deres spiring og vækst.

Regning (*Else Ulrik, Ingrid Kunst*). I denne klasse har børnene efterhånden fået færdighed i at be-

handle ret store tal i hovedet både i sammenlægning, fradragning og gangeregning, hvorimod der i deling kun har været arbejdet med mindre tal. Samtidig er fradragningstabellen indøvet, og til hjælp ved gange-regning har børnene lært udenad at tælle 3—6—9 til 30, 4—8—12 til 40, 6—12—18 til 60, 7—14—21 til 70, 8—16—24 til 80, 9—18—27 til 90. På tavlen har klassen lært at sammenlægge og fradrage fircifrede tal og at gange fircifrede tal med eet ciffer. Med benævnte tal har der været regnet en del sammenlægningsstykker.

Håndarbejde (*Eva Stender*). Pigerne har strikket en støvklud med ret- og vrangstriking, hvorefter de har syet en sypose, og på den har de lært forsting, stikke sting, korssting, kastesting og sømning. De flinkeste elever har naaet at sy navn på posen.

Skrivning (*Jens Bondesen, A. E. Lenbroch*). Overintendant Jørgensens skrivebog 1. og 2. hæfte er benyttet. Der er så vidt muligt drevet klasseundervisning, og forskrifterne er gennemgået på klassetavlen. Børnene er i den sidste halvdel af året begyndt at skrive med blæk, og de har også beskæftiget sig en del med afskrivning efter deres danske læsebog.

3. underklasse (2 afdelinger)

Klasselærerinder: *Ellen Branner, Helga Kønigke*.

Dansk (*Ingrid Kunst, Helga Kønigke*). Slomanns læsebog nr. 1 er benyttet. I timerne har vi lagt megen vægt på oplæsning og staveøvelser. Ved grundig gennemgang, genfortælling og forklaring af tekstens billeder har børnene fået lejlighed til at sætte sig ind i

læsestoffet. En del af bogens vers er lært udenad. Stavning er indøvet med Boysens retskrivningsøvelser som grundlag. En gang om ugen er der skrevet en diktatstil, staveordene til denne er først lært hjemme som lektie, dernæst er stilen blevet mundlig indøvet på skolen, inden den skreves ind i stilebogen; på denne måde opnåede vi, at eleverne i de fleste tilfælde undgik fejl.

Bibelhistorie (*Jens Bondesen*). Meget udførligt er gennemgået Jesu barndom og de af Jesu undergerninger, der er lettest for små børn. Enkelte lignelser har vi også taget med, og de store højtider er gennemgået meget udførligt. Lidt af Palæstinas geografi har vi lært at kende, og nogle bibelske sange og nogle salmer har vi lært udenad i timerne. Vi benytter ingen bog.

Historie (*Jens Bondesen*). Sten-, bronze- og jernalderen er gennemgået meget udførligt. Oldsager og billeder er benyttet, idet børnene ud fra det set er ledet til at drage slutninger angående vore forfædres liv og færden. Med denne gennemgang som baggrund er de nordiske gude- og heltesagn samt vikingelivet fremstillet for børnene; endelig er der blevet fortalt og genfortalt om Dannevirkevolden, Jellingestenen og Ansgar. Der bruges ingen bog.

Naturkundskab (*Ellen Branner, Ingeborg Thorsen*). Undervisningen har væsentlig samlet sig om dyrene i vore haver, marker og skove og er knyttet til børnenes egne erfaringer og iagttagelser udefra eller af dyr og genstande fra skolens samling. I forårstiden er der sæet ærter og bønner, vi har lagt løg og

kartofler, og har iagttaget deres spiring og vækst. Vi har talt om grene, blade og enkelte blomster, som tulipan og anemone. Børnene har ofte tegnet dyr og planter på deres tavler; der er blevet vist billeder og fortalt eller oplæst historier om dyr og planter.

Geografi (*Knud Meyling*). Idet vi har bygget på den almindelige del af hjemstavns læren, der er gennemgået i naturkundskabstimerne i 2den klasse, er der i denne klasse lært om Danmark med Christensens og Clemmesens hjemstavns lærer som hjælpemiddel. Stoffet er gennemgået i afsnit, idet der ved hver af bogens afdelinger først med billederne som grundlag er fortalt udførligt om de enkelte egne og samtalet om, hvad vi har kunnet se på billederne og på kortet; dernæst er teksten i bogen læst af børnene i timen for at støtte det gennemgæede, og endelig er der givet lektier for efter kortet; men hjemmearbejdet har været indskrænket til det mindst mulige, da det er første år, disse børn har dette fag. Billedmaterialet er i stor udstrækning blevet suppleret med andre billeder end bogens.

Regning (*Ingeborg Thorsen og Else Ulrik*). I hovedregning er alle fire regningsarter indøvet, idet der dog særlig er lagt vægt på gangeregning, medens deling kun har været udført med mindre tal. I tavleregning har børnene lært at gange med flercifrede tal samt at sammenlægge og fradrage benævnte tal. Sammenlægnings-, fradragnings- og gangetabellen er indøvet.

Skrivning (*Ingeborg Thorsen, Jens Bondesen*). Undervisningen er drevet efter overintendant Jørgensens system. Skrivebogens 3die h. er anvendt. Desuden har

eleverne benyttet stilehæfte nr. 2 til afskrivning efter den danske læsebog.

Håndarbejde (*Eva Stender*). Pigerne har som øvelse i strømpestrikning strikket arbejdsposen, hvorpaa der findes alle de strikkearter, de har brug for. I sytimerne har de syet et forklæde af meget enkel form.

4. underklasse

Klasselærerinde: *Anna Kønicke*.

Dansk (*Anna Kønicke*). Slomanns læsebog II del er benyttet. Undervisningen har været delt mellem øvelse i oplæsning, gengivelse og forklaring af det læste. Som grundlag for staveøvelser har vi benyttet Boysens retskrivningsøvelser I hæfte. Vi er så småt begyndt på grammatik; den indøves på vægtavlen i stykker, der af læreren er tilrettelagt og tillempet efter børnenes forståelse, og de har på den måde lært at finde sætningsledene og at skille sætninger; desuden har de lært at kende navneord, udsagnsord, tillægsord og de vigtigste stedord. En del vers er lært udenad. Der er skrevet en diktat om ugen dels i tilknytning til staveøvelserne dels til grammatikundervisningen.

Bibelhistorie (*Jens Bondesen*). I denne klasse har vi særlig lagt vægt på i sammenhæng at få gennemgået det gamle testamente. Vi har, så vidt det har været muligt, set de forskellige begivenheder med den baggrund, som disse tiders kultur giver. — Også de store højtider har vi omtalt, og vi har sammenstillet de jødiske og kristne fester. Børnene har lært adskillige salmer. Vi har i år ingen bog brugt.

Historie (*A. E. Lenbroch*). Med Joh. Ottosen: børnenes fædrelandshistorie som grundlag er tiden fra kristendommens indførelse til Frederik 3 gennemgået. Der er stadig fortalt adskilligt til, og enkelte afsnit som Danmark under Valdemar Atterdag og Kristian 2 er behandlet ret udførligt. De vigtigste årstal indenfor det læste tidsrum er indøvet.

Naturkundskab (*Ellen Hansen*). Med Balslevs naturhistorie for børn som grundlag er gennemgået de vigtigste danske dyr, der lever i såvel salt som fersk vand f. eks. sælen, anden, mågen, frøen, de almindeligste fisk, krebsen, vandkalven, orme, snegle o. s. v. I botanik er gennemgået de vigtigste danske træer og de almindeligste forårsplanter, særlig de, der vokser i skoven. Undervisningen har været knyttet til skolens samling og dyr og planter, som børnene ofte selv har medbragt. Der er blevet fortalt og læst en del historier om dyr og planter, særlig Carl Ewalds.

Geografi (*Knud Meyling*). Med C. C. Christensens lille geografi som hjælpemiddel er der lært om Europa undtagen Danmark. Det har været hensigten at lære børnene grundtrækkene i de enkelte landes geografi at kende og sammenhængen mellem natur- og folkeliv, og vi er jævnlige ved gennemgangen gået betydeligt udenfor bogens rammer. Vi har kun haft tid at ofre repetitionsarbejde på den ringe del af pensummet, der fordres til optagelse i mellemskolen. Undervisningen har stadig været støttet af billeder, og navnlig har børnene selv været ivrige for at bringe sådanne med på skolen.

Regning (*Ingeborg Thorsen*). Divisionstabellen

er lært, og alle 4 regningsarter har været øvet, idet der dog i denne klasse i tavleregning navnlig har været lagt vægt på division. Til opgaver med benævnte tal har eksemplerne for størstedelen været hentet fra metersystemet. En del brøkgregning har været øvet.

Håndarbejde (*Ellen Branner*). Pigerne har lært at strikke rundt, idet de er begyndt på et par sokker. De har lært indtagning samt at strikke hæl og tå. I sytimerne er der syet et pudevær med hul-somme, stikning og indersøm.

Skrivning (*Helga Kønicker*). Undervisningen er drevet efter overintendant Jørgensens system. Skrivebogens 4de og 5te hæfte er anvendt. Desuden har eleverne benyttet stilehæfte nr. 2 til afskrivning efter den danske læsebog.

5. underklasse (2 afdelinger)

Klasselærere: *Jens Bondesen, Knud Meyling*.

Dansk (*Ingrid Kunst, Helga Kønicker*). De fleste fortællinger i Kellers læsebog for det 5te skoleår er læst og gennemgået. Ved oplæsningen har vi søgt at vænne eleverne til at nærme deres læsning saa stærkt som muligt til det gode talesprog; en del tid har været anvendt paa forklaring og gennemgang af stoffet, ligesom vi ogsaa så småt i denne klasse er begyndt på ordafledninger. I sproglære har klassen lært om navneord, udsagnsord, tillægsord, nogle stedord og en del om sætningsbygningen. Der er skrevet en stil om ugen, afvekslende diktat, genfortællingsstil eller en lettere billedbeskrivelse. Af Oehlenschlägers Helge er

enkelte stykker lært udenad. Stavning er indøvet med Boysens retskrivningsøvelser som grundlag.

Bibelhistorie (Jens Bondesen). I denne klasse er Jesu og hans apostles liv gennemgået i sammenhæng og ret udførligt. Jødernes kultur er på ikke så få områder fremstillet for dem, ligesom det vigtigste af Jødelands geografi er gennemgået. Jesu lidelsehistorie og Pauli missionsrejser (kristendommens overgang fra en asiatisk religion til verdensreligionen) er særlig udførlig omtalt. Børnene har i timerne lært adskillige salmer. I år har vi ikke benyttet nogen bog.

Historie (Jens Bondesen). Danmarkshistorien fra reformationstiden til vor tid er gennemgået med Ottosen: børnenes fædrelandshistorie som grundlag, og tiden før reformationen er gentaget. Adskillige tidsperioder har vi taget mere udførligt igennem: Gustav Adolf, Karl den 12te, Krigene 1848 og 1864.

Naturkundskab (Ellen Branner, Regner Lefolii).

Dyr: Pattedyr og Fisk er gennemgået. Skolens samling og billeder er benyttet ved undervisningen, og Balslevs naturhistorie for børn er brugt som grundlag.

Planter: Vi har i klassen gennemgået og undersøgt blomster, som børnene i reglen selv har fundet, derimellem: ærteplante, klokkeblomst, døvnælde, viol, rose og mælkebøtte. Der er af og til blevet oplæst historier om dyr og planter.

Geografi (Knud Meyling). Efter C. C. Christensens lille geografi er lært om Alpelandene, Sydevropa og de fremmede verdensdele. Da tiden har været ret knap, er stoffet ikke blevet repeteret, og det har desuden også kun været hensigten at give børnene en

oversigt over de enkelte landes og verdensdeles geografi. I den sidste del af skoleåret har vi efter samme bog læst om Danmark, og der er føjet en del til, som lå over børnenes fatteevne, da de første gang lærte derom. Vi har anset det for nødvendigt, at børnene på denne tid atter får gennemgået Danmarksgeografien, da der ellers bliver et altfor stort spring imellem første gang, de lærer derom i 3die klasse, hvor de tilegner sig stoffet ret famlende, fordi det er første år de har geografi, og den sidste grundige gennemgang i 4de mellemskoleklasse.

Regning (*Ingrid Kunst, Knud Meyling*). Denne klasse har hovedsagelig beskæftiget sig med brøkrekning, og brøkreglerne er lært. Der er regnet en del opgaver med forholdsregning, og vi har arbejdet med benævnte og ubenævnte tal både i hoved- og tavleregning. Samtidig er der en gang om ugen regnet hjemmeopgaver.

Skrivning (*Holger Nielsen, Jens Bondesen*). 5te og 6te hæfte af Stremmes skriveøvelser har været benyttet. En time ugentlig er anvendt til afskrivning.

Håndarbejde (*Erna Kaper*). I strikketimerne er sokkerne fra forrige klasse strikket færdige, og i sytimerne har pigerne syet en chemise uden rynker, hæklet en blonde og syet den på.

1. mellemskoleklasse (2 afdelinger)

Klasselærere: *Kirstine Sørensen, Holger Nielsen*.

Dansk (*Ingrid Kunst, Anna Kønigke*). Børnenes danske læsebog af Fossing, Skarvig og Sørensen, 5te

del er benyttet. Undervisningen har været delt mellem oplæsning, gengivelse og forklaring af stoffet, ligesom vi ogsaa i nogen grad har drevet ordforklaring og ordafledning. Som grundlag for staveøvelser er benyttet: Boysens retskrivningsøvelser I. hæfte. Grammatikken er indøvet på vægtavlen i stykker, som er lagt til rette af læreren efter børnenes standpunkt, og vi har på den måde særlig beskæftiget os med lideformede sætninger, indskudte sætninger samt tillægsmåderne, tillægsord og biord. Klassen har haft een stil om ugen, afvekslende genfortællings- og diktatstil.

Bibelhistorie (*Jens Bondesen*). Som læse- og lærebog har vi brugt Bertha Hahns bibelhistorie for mellemskoleklasserne. I år er særlig omhyggeligt gennemgået profettiden, og børnene har måttet genfortælle. Vi har så læst en skildring af Jesu liv og død, og i slutningen af skoleåret har vi gennemgået det første år, Jesu fremtrådte. Jødelandets geografi og naturforhold har vi talt om.

Historie (*A. E. Lenbroch*). Oldtidens historie er gennemgået og repeteret efter Schmidts lærebog for mellemskolen. Enkelte afsnit er behandlet mere udførligt.

Når gennemgangen har fundet sted, læser klassen selv den nye lektie højt og udspørges for at undgå mulige misforståelser.

Landkort benyttes altid ved undervisningen.

Naturkundskab (*Regner Lefolii*). Efter Bøving-Petersen og Alb. Stockmarrs zoologi for mellemskolen er afsnittet om fuglene læst og repeteret. Skolens samling er stadig blevet benyttet.

Balslev og Simonsens botanik for mellemskolen I er læst, idet undervisningen i så stor udstrækning som muligt har været knyttet til levende planter, som eleverne selv har samlet.

Geografi (*Regner Lefolii*). Klassen har læst og repeteret om Rusland, Tyskland, Holland, Belgien, de britiske øer og Frankrig efter C. C. Christensens geografi for mellemskolen.

Tysk (*Erik Jacobsen*). Ingerslev og Vibæk: Tysk begynderbog for mellemskolen er læst, dog med forbigåelse af enkelte afsnit, ligesom heller ikke grammatikken er læst i hele det omfang, hvori bogen giver den. Af Kapers stiløvelser for forberedelses- og folkeskoler er læst stk. 1—17 og 23—26. Hovedvægten har været lagt på at indøve brugen af de grammatiske former ved at danne talrige lette tyske sætninger, dels i tilslutning til læsebogen, dels efter stiløvelserne. Der er skrevet nogle stile.

Fysik (*Paul Frederiksen*). Der er gennemgået af varmelære, magnetisme og lufttryk, hvad der egner sig for børn i den alder. Undervisningen har helt igennem været bygget på forsøg. Der er ikke brugt nogen bog.

Regning (*Kirstine Sørensen, Holger Nielsen*). I denne klasse er fortsat med brøk dels som hovedregning, dels som tavleregning. Endvidere er lært decimalbrøk, og der er som hovedregning indøvet simple stykker i procent- og forholdsregning. I den sidste halvdel af skoleåret har der været lagt særlig vægt på de såkaldte ikklædte opgaver for at øve elevernes omtanke og deres evne til at finde ud af en regneopgave,

således som den almindelig forekommer i det daglige liv.

Håndarbejde (*Erna Kaper*). Strømpereglen er indøvet, og der er begyndt på et par strømper, hvoraf den ene er strikket færdig. Som forøvelse til linnedsyning er der syet et arbejdsforklæde af lærred.

2. mellemskoleklasse (2 afdelinger)

Klasselærere: *Regner Lefolii, A. E. Lenbroch*.

Dansk (*Anna Kønিকে, Helga Kønিকে*). Dansk læsebog for mellemklasserne af Agerskov og Rørdam er benyttet til indøvelse i oplæsning. Stoffet er blevet forklaret og gengivet, og vi har her særlig søgt at vække børnenes interesse for den etymologiske del af sproglæren. Staveøvelser er drevet efter Boysens retskrivningsøvelser I hæfte. I stykker, der særlig er lagt til rette og tildannet efter det, vi ønskede at gennemgå, er grammatikken blevet indøvet på vægtavlen, og vi har på den måde særlig beskæftiget os med ordklasserne og med sætningsanalyse. Een stil er skrevet ugentlig, afvekslende genfortællings- og diktatstile.

Tysk (*Holger Frederiksen*). Chr. Sarauw: Tysk læsebog II del er benyttet; der er læst c. 40 sider. Vi har brugt Kapers grammatik. Desuden er Kapers stiløvelser for forberedelses- og folkeskoler lagt til grund for indøvelsen af oversættelse fra dansk til tysk. Der er skrevet en del stile i årets løb.

Engelsk (*Anna Kønিকে, Erik Jacobsen*). Engelsk begynderbog af Otto Jespersen og Chr. Sarauw 1. afd. og 2. afd. s. 1—32 er læst. Undervisningen har været delt mellem fonetiske øvelser, oversættelse og tale-

øvelser. Til indøvelse af grammatik er benyttet Werner og Brahdes forskole i engelsk 1—12. Stiløvelserne er først indøvet mundtligt, derefter har eleverne skrevet dem som stil. Stilearbejdet er udført på skolen under lærerens tilsyn og vejledning; kun indskrivningen i stilebøgerne er udført hjemme.

Bibelhistorie (*A. E. Lenbroch*). Med Bertha Hahns bibelhistorie for mellemskolen som grundlag og under stadig jævnførelse med det nye testamente, som børnene således efterhånden gøres nogenlunde fortrolige med, er de vigtigste begivenheder af Jesu og hans apostles liv gennemgået.

Historie (*A. E. Lenbroch*). Middelalderens historie er læst og repeteret efter L. Schmidts lærebog for mellemskolen. Af Danmarks historie er adskillige afsnit behandlet noget udførligere.

Naturhistorie (*Regner Lefolii*). Efter Bøving-Petersen og Alb. Stockmarrs bog har klassen læst og repeteret afsnittet om vekselvarme hvirveldyr, leddyr og orme. Skolens samlinger og mikroskop har stadig været benyttet.

Balslev og Simonsens botanik for mellemskolen II er læst, idet der i så stort omfang som muligt er benyttet levende planter ved undervisningen.

Geografi (*Regner Lefolii*). Klassen har læst og repeteret om Alperne, Svejts, Østerrig-Ungarn, Rumænien og Sydeuropa efter C. C. Christensens geografi for mellemskolen. Hvor der har været anledning dertil, er dele af den almindelige geografi blevet gennemgået.

Kemi (*Knud Meyling, Paul Frederiksen*). Rasmussen og Simonsens uorganiske kemi for mellem-

skolen er læst og repeteret. Der er gjort en mængde forsøg.

Matematik og regning (*Paul Frederiksen, Pihl-Hansen*). I geometri har vi beskæftiget os med konstruktioner og lidt arealberegning. I aritmetik har klassen lært ligninger med 1, 2 og 3 ubekendte, samt regning med flerleddede størrelser (addition, subtraktion og multiplikation).

I regning har vi især dyrket rentes- og forholdsregning både som hoved- og tavleregning.

Et sæt hjemmeopgaver ugentlig.

Håndarbejde (*Ellen Branner*). Eleverne har lært selv at udmåle og klippe en chemise med bærekraue og ærmer. Chemisen er syet omtrent færdig, og der er broderet tunger om ærmerne. Desuden har de strikket et øvelsesstykke til stopning.

3. mellemskoleklasse (2 afdelinger)

Klasselærere: *Erik Jacobsen* og *Erik Rindom*.

Dansk (*Erik Rindom*). Fengers læsebog er benyttet; desuden er der læst flere arbejder af forskellige forfattere udenfor læsebogen.

I svensk er Runeberg: Fänrik Ståls sägner benyttet.

Der er skrevet stil hver 14. dag dels genfortællingsstile, dels stile af frit indhold.

Tysk (*Holger Frederiksen, Erik Jacobsen*). Efter Sarauw: Tysk læsebog 2. del har østklassen læst s. 45—82, vestklassen s. 45—106. Til indøvelse af grammatikken er benyttet Kapers grammatik og stiløvelser for forberedelses- og folkeskoler. Der er læst nogle stykker af Kaper og Rodhe: Tyske taleøvelser; disse er lært således, at eleverne har oversat dem tilbage til

tysk, når læreren har fremsagt dem på dansk, sætning for sætning; når på denne måde de enkelte ord og vendinger var tilegnede, benyttedes de til taleøvelser.

Engelsk (*Anna Kønigke, Erik Jacobsen*). I Jespersen og Sarauw: Engelsk lærebog for mellemskolens lavere klasser har østklassen læst s. 44—66, 79—84, 86—94 og 96—109, vestklassen s. 33—66 og 80—104, begge afdelinger med forbigåelse af de fleste af versene. Vi har benyttet Jespersen: Engelsk begyndergrammatik, og A. Werner: Engelske stiløvelser, såvel mundtligt som skriftligt. Desuden er der læst nogle stykker af Branner og Rodhe: Engelske taleøvelser; disse er behandlede på samme måde som de tyske taleøvelser, (se ovenfor).

Religion (*A. E. Lenbroch*). I tilslutning til, hvad der er læst i historie, er der fortalt om Luther, Calvin og Zwingli. Endvidere er det ny testamente regelmæssig benyttet til en delvis kronologisk gennemgang af Jesu liv.

Først læser eleverne selv højt af testamentet, hvorpå læreren gennem nærmere samtale og forklaring af det læste sikrer sig, at eleverne har fået fat i det væsentlige. I den nærmest følgende time genfortæller eleverne så ganske kort, hvad vi har behandlet i den foregående time.

Historie (*Peter Langballe, A. E. Lenbroch*). Efter L. Schmidts lærebog for mellemskolen er læst afsnittet fra reformationen til den franske revolution. Repetitionen er foretaget afsnitsvis, og der er flere steder fortalt adskilligt til.

Naturhistorie (*Regner Lefolii*). Klassen har

læst og repeteret afsnittene om bløddyr, stråledyr og pattedyr efter Bøving-Petersen og Stockmarrs bog. Skolens samlinger er benyttet saa meget som muligt.

Balslev og Simonsens botanik for mellemskolen III er læst og repeteret. Planter har været indsamlet og er blevet benyttet ved undervisningen.

Geografi (*Regner Lefolii*). Klassen har læst og repeteret om Asien, Afrika og Australien efter C. C. Christensens geografi for mellemskolen. Korttegning er blevet øvet, og en del spørgsmaal af den almindelige geografi er blevet taget igennem.

Fysik (*Poul Obel, Pihl-Hansen*). Klassen har i årets løb efter Rasmussen og Simonsens bog gennemgået den mekaniske fysik II s. 1—40, samt syrer, salte og baser efter samme forfatteres lærebog i kemi s. 23—34. Eleverne har skiftevis fået lejlighed til at anstille de forskellige forsøg under repetitionen.

Matematik og regning (*Pihl-Hansen, Paul Frederiksen*). I geometri er efter Foldbergs geometri for mellemskolen læst og repeteret af vestklassen forfra til side 51; østklassen har læst og repeteret forfra til side 65; side 51—56 er dog forbigået. I aritmetik har vestklassen læst potens, proportioner, rod, polynomiers opløsning i faktorer og ligninger af anden grad; østklassen har læst det samme, dog i stedet for rod decimalbrøk; Foldbergs aritmetik for mellemskolen har været en del benyttet; men for en stor del er der undervist uden bog. I regning er elevernes kundskaber i procentregning og forholdsregning blevet betydeligt udvidet, ligesom der har været lagt stor vægt på hovedregning. Et hold hjemmeopgaver hver uge.

Håndarbejde (*Ellen Branner*). Den chemise, som blev påbegyndt i forrige klasse, er syet færdig. På øvelsesstykket er udført forskellige stopninger af tyndslidt sted, rift og hul.

4. mellemskoleklasse (2 afdelinger)

Klasselærere: *Holger og Poul Frederiksen*.

Dansk (*Holger Frederiksen*). V.-klassen: Runeberg: »Graven i Perrho«. — Oehlenschläger: »Axel og Valborg«. — Hostrup: »Eventyr på Fodrejsen«. — Heiberg: »Elverhøj«. — Molbech: »Ambrosius«. — Ibsen: »Terje Vigen«. — Oppermann: »Vore skove i fortiden« og »Dalgas og den jyske hede«. — Troels-Lund: »Taterne i Norden«.

Af svensk er læst: B. Hoff: svensk læsebog: »Vikingens lif« og digtet »Vikingen«. Af Runebergs Fänrik Ståls sägner: »Landshöfdingen«; »Soldatgossen«; »Sven Dufva« og »Döbeln vid Juutas«.

Der er skrevet stil to gange om måneden.

Der er endvidere drevet en del retskrivningsøvelser.

Ø.-klassen: Holberg: »Jeppe på Bjerget«. — Hauch: »De to økser«. — Runeberg: »Graven i Perrho«. — Oehlenschläger: »Hakon jarl«. — Heiberg: »Aprilsnarrene«. — Bjørnson: »En glad gut«. — Ibsen: »En bror i nød«. — Drachmann: »Androkles og løven«. — Oppermann: »Vore skove i fortiden« og »Dalgas og den jyske hede«. — Troels-Lund: »Taterne i Norden«.

Af svensk er der læst: B. Hoffs: Svensk læsebog: »Den heliga Birgitta«; en del af »Vid järnbruket«; »Karl den tolfte« og digtet af samme navn. Af Rune-

bergs: »Fänrik Ståls sägner: »Sven Dufva« og »Sandels«.

Der er skrevet stil to gange om måneden.

Der er endvidere drevet en del retskrivningsøvelser.

Tysk (*Ernst Kaper*). Det meste af Ernst Kaper og Emil Rodhes tyske taleøvelser er læst og oversat til dansk, og for en del også gengivet af eleverne på tysk efter lærerens spørgsmål på samme sprog. Der er desuden læst c. 30 sider af Ingerslev og Vibæk: Tysk læsebog for mellemskolen. Disse er kun oversatte. Formlæren er gennemgået efter Kapers grammatik og indøvet efter Kapers stiløvelser for mellemskolen.

Engelsk (*Anna Kønike, Erik Rindom*). Engelske læsestykker med øvelser af Otto Jespersen, s. 21—42, 43—57, 62—79 er læst og repeteret og opgives til eksamen. Der har i årets løb været drevet taleøvelser efter læsebogen. Som grundlag for grammatikundervisningen er benyttet Jespersens begyndergrammatik; dog er grammatiken særlig blevet indøvet gennem lette sætninger, som eleverne har øvet sig i at danne på det fremmede sprog i tilslutning til læsebogen.

I tilknytning til grammatikundervisningen er der skrevet en del stile fra dansk til engelsk, ligesom der også er drevet mundtlige stiløvelser. Kursorisk er læst Conan Doyle: *The Exploits of Brigadier Gerard*.

Fransk (*Peter Langballe*). Af Jespersens og Stigårds begynderbog er første afsnit læst både med lydskrift og med retskrivning. Repetitionen er foretaget i afsnit på c. 20 stykker umiddelbart efter den

første gennemgang. Der er hele tiden foretaget grammatiske øvelser i tilslutning til det stof, der er angivet under stregen i nævnte bog, således at det vigtigste af formlæren er lært. Ved oplæsningen har klassen hyppigt måttet gå over fra lydskrift til retskrivning i samme time; det er påset, at hver elev har haft lejlighed til så godt som i hver time at læse et stykke op eller på anden måde få indøvet udtale, for eksempel ved at konjugere verber, tælle osv. Gløseforrådet er i det væsentligste gennemgået ved særlig overhøring.

Historie (*Peter Langballe, A. E. Lenbroch*). Efter L Schmidts lærebog for mellemkolen, anden del, er læst tidsrummet fra 1789 til 1904. Det læste er repeteret afsnitsvis efter den første gennemlæsning, og tilsidst er en afsluttende hurtig repetition foretaget.

Hvor der har været anledning dertil, har læreren fortalt adskillige enkeltheder vidtløftigere; de sociale og økonomiske forhold er blevet fremstillet i samtaleform ud fra bogens ord, men med benyttelse af elevernes kendskab til hjemlige forhold.

Religion (*A. E. Lenbroch*). I en række sammenhængende foredrag er i store træk jødefolkets historie fra eksilet og op til nutiden gennemgået. Efter det nye testamente er større afsnit af Johannes' evangelium læst og gennemgået i samtaleform.

Naturhistorie (*Regner Lefolii*). Klassen har læst og repeteret menneskets bygning og fysiologi efter Bøving-Petersen og Stockmarrs bog. Støttet på samme bog og Arnold Møllers lille sundhedslære er sundhedslæren taget igennem. Den organiske kemi er læst efter Rasmussen og Simonsens lille lærebog 2. udgave.

Balslev og Simonsens botanik for mellemskolen IV er læst og repeteret. Indsamlede planter har været benyttet ved undervisningen såvel som skolens mikroskop.

Geografi (*Regner Lefolii*). Efter C. C. Christensens geografi for mellemskolen er læst og repeteret Amerika, Danmark med udlande, Sønderjylland, Norge og Sverige. Hvor der har været anledning dertil, er spørgsmål af den almindelige geografi taget igennem. Klassen har tegnet kort.

Fysik (*Paul Frederiksen*). Efter Rasmussen og Simonsens fysik for mellemskolen II er læst og repeteret fra side 30 og bogen ud. Der er gjort en mængde forsøg.

Til eksamen opgives lyslære og elektricitet.

Matematik og regning (*Paul Frederiksen, Kirstine Sørensen*). I geometri er efter Foldbergs geometri for mellemskolen læst om regulære polygoner, samt fra konstruktion af fjerdeproportional og bogen ud. Hele mellemskolens pensum er repeteret.

I aritmetik er efter sammes lærebog i aritmetik for mellemskolen lært rod, polynomiers opløsning i faktorer, mål og fold samt kvadratiske ligninger. Hele mellemskolens pensum er repeteret, men en del af det uden benyttelse af lærebogen.

I regning har hovedsagelig Wilsters regnebog IV været benyttet som grundlag. Der er lært rentesregning, rumfangsberegning samt regning med aktier, obligationer og veksler. Der har været regnet mange øvelsesopgaver på klassetavlen både i matematik og

regning, og en gang ugentlig har eleverne haft hjemmeopgaver.

Skrivning i Mellemskolen (*Holger Nielsen*). Mellem skolens skriveundervisning er i det væsentlige ledet efter det Stremmeske systems principer. Afvigelser kan dog ske, når et barn optages fra en anden skole, og man ser, at en forandring af skrivesystem vil virke uheldigt.

Eleverne — indtil II mellem skolekl. — har benyttet de sidste hæfter af Stremmes skriveøvelser; III og IV mellem skoleklasse har særligt haft øvelse i afskrivning (på helark) samt bogføring.

Realklassen

Klasselærer: *Poul Obel*.

Dansk (*Holger Frederiksen*).

Oehlenschläger: »Axel og Valborg«.

Hertz: »Svend Dyrings hus«.

Heiberg: »Aprilsnarrene«.

Ibsen: »Kongsemnerne«.

Drachmann: Et udvalg af hans digte.

Ibsen: »Terje Vigen«.

Molbech: »Ambrosius«.

Bjørnson: »En fallit«.

Grammatiken er gennemgået uden læsebog.

Der er skrevet stil hver tredje uge. Endvidere er der drevet en del retskrivningsøvelser.

Tysk (*Ernst Kaper*). Ernst Kaper og Emil Rodhe: Auf rauhen Pfaden er læst. Hele stoffet er oversat til dansk; de første stykker er desuden benyttede som taleøvelser. Hele formlæren er læst efter

I. Kapers kortfattede tyske sproglære, og desuden er enkelte hovedpunkter i syntaksen indøvet efter Kapers stiløvelser for mellemklasserne.

Engelsk (*Anna Kønigke*). Otto Jespersen: Engelske læsestykker med øvelser s. 14—18, 79—88, 92—125, 151—180 er læst repeteret og opgives til eksamen. Som grundlag for grammatikundervisningen er benyttet: kortfattet engelsk grammatik af Otto Jespersen; dog er grammatikken særlig indøvet gennem dannelsen af lettere sætninger på engelsk i tilknytning til bogens tekst. Stiløvelser er drevet, dels mundtlig dels skriftlig, efter Adolf Hansens stiløvelser. Kursorisk er læst: Conan Doyle: *Memoirs of Sherlock Holmes*.

Fransk (*Erik Rindom*). Bødtker og Høsts læsebog er læst og repeteret fra side 55. Grammatikken er gennemgået efter samme bog.

Historie (*Carl Christiansen*). Vi har læst og repeteret Danmarkshistorien fra 1848 til vore dage og samfundslæren efter H. L. Møller: Danmarks historie fra 1848 til nutiden. Under gennemgangen er der særlig lagt vægt på at give en skildring af tidens ledende personligheder.

Kirkehistorie (*A. E. Lenbroch*). Efter en kort omtale af de betydeligste personligheder indenfor oldtidens kirkehistorie er der på grundlag af Joh. Jørgensen: Frans af Assisi givet en udførlig fremstilling af Frans' liv og hans betydning for kirken.

Endelig har vi i slutningen af året behandlet spørgsmålet om den kristne sønderjydes stilling til statskirken og de grundtvigske frimenigheder, og eleverne er blevet gjort bekendt med den i »die christ-

liche Welt« ved prof. Ammundsen førte forhandling. — Såfremt tiden ellers tillader det, vil der blive påbegyndt en skildring af Savonarola.

Naturhistorie (*Poul Obel*). Zoologi: Balslev og Simonsens zoologi for realklassen. Hvirveldyrene er gennemgået med mest vægt på de danske former.

Botanik: Efter autograferet grundlag er gennemgået grundtræk af markens og skovens naturhistorie: 1) Jordbundsforhold og jordbundens dyre- og planteliv. 2) Vore markers vigtigste kulturplanter og ukrudtsplanter, benyttet som typer for de vigtigste plantefamilier og for de forskellige skudbygningsforhold, planteforædling på grundlag af arvelighed og krydsning. Marken som plantesamfund. 3) Træk af skovens naturhistorie: Skovbundsplanterne og skovtræerne, træernes bygning.

Geografi (*Regner Lefolii*). Efter C. C. Christensens geografi for realklassen og gymnasiet er med en del forbigåelser læst og repeteret om Rusland, Tyskland, de britiske øer, Holland og Belgien.

Matematik og regning. (*Kirstine Sørensen*). Foldbergs regning og algebra for realklassen er læst og repeteret. Foruden, at der på klassetavlen har været regnet en del opgaver til indøvelse af teorien, er der i de sidste måneder regnet opgaver på skolen i to sammenhængende timer ugentlig.

Der har været givet hjemmeopgaver hver uge.

Geometri (*Kirstine Sørensen*). Foldbergs geometri for realklassen er læst og repeteret. En del lette eksteporalopgaver til indøvelse af teorien har

været regnet, desuden har eleverne haft mindst een hjemmeopgave hver uge.

Fysik (*Paul Frederiksen*). Vi har læst og repeteret Sundorphs fysik for realklassen I og II. Der er gjort en mængde forsøg.

Til eksamen opgives Sundorphs fysik for realklassen I og II.

1. gymnasieklasse

Klasselærer: *Peter Langballe*.

Dansk (*Holger Frederiksen*). Af hovedværker er læst: *Hertz*: »Svend Dyrings hus«. — *Holberg*: »Jacob v. Thyboe«, »Jean de France« og »Jeppe på bjærget«. — *Oehlenschläger*: »Aladdin« og »Axel og Valborg«. — *Ibsen*: »Kongsemnerne«. — *J. P. Jacobsen*: »Mogens« og et udvalg af hans digte. — *Pal.-Müller*: Begyndelsen af »Adam Homo«.

Af svensk er læst: *Tegnér*: »Fridtjofs saga«. — *Agerskov* og *Nørregård*: Svensk læsebog. — *Selma Lagerlöf*: »L'Univers' undergang«. — *Tavaststjerna*: »En tågsammanstötning«. — *Rydberg*: »Herre, hvart går du?« Desuden et udvalg af digte.

Der er skrevet stil hver tredje eller fjerde uge.

Desuden er der hver 14de dag holdt foredrag af eleverne over selvvalgte emner.

Tysk: Den nysproglige retning. (*Ernst Kaper*). Af læsestof er benyttet E. Kaper og E. Rodhe: *Auf rauhen Pfaden*. De første stykker er tillige anvendt som taleøvelser. Som literær læsning er anvendt Lessing: *Minna von Barnhelm*, der i sig selv interesserer ved sin handling og sin letfattede karakter-

skildring, og som desuden belyser Tysklands nationale stilling på Frederik den stores tid. Endvidere er læst Meyer-Förster: Alt Heidelberg, der ved sin skildring af tysk studenterliv beriger forestillingerne om det moderne Tyskland. De mange i dette stykke indlagte studenterviser og selskabssange er spillet og sunget for og tildels også af eleverne. — Af grammatik er hele formlæren gennemarbejdet, mens nogle stykker af syntaksen er indøvet i tilslutning til I. Kapers stiløvelser for mellemklasserne. Der er skrevet c. 20 stile, mest oversættelsesstile, hvortil kladden hyppigt er udarbejdet på skolen med grammatiken som håndbog og med lærerens hjælp indenfor rimelige grænser. Af literaturhistorie har læreren fortalt om Tysklands oldtid og middelalder; særlig udførligt har læreren fortalt om mestersangerne af hensyn til Richard Wagners opera.

Engelsk. Den nysproglige afdeling (*Max Olsen*). Vi begyndte med Jespersen: Engelske læsestykker med øvelser. Eleverne øvedes i på engelsk at gengive større dele af lektien i sammenhæng. Derefter gik vi over til statarisk at læse Hansen og Magnussen: Engelske læsehæfter I—II og kursorisk Conan Doyle: *Memoirs of Sherlock Holmes*. Der er drevet taleøvelser både i tilslutning til det statarisk og det kursorisk læste. Desuden er der skrevet 30 stile. Disse er alle omhyggeligt gennemgået på skolen, men skrevet ind i stilebogen hjemme. De 10 første stile har været beregnet på at fæstne hovedpunkterne i formlæren og lempeligt at udvide det i mellemskolen lærte grammatiske stof. De sidste 20 stykker (fra Ad. Hansens stiløvelser) har yderligere skullet indøve og befæste mo-

menter fra syntaks og fraseologi. Der er i det hele taget i denne klasse udelukkende lagt vægt på den sproglige side af faget. Ialt er der læst c. 225 sider.

Engelsk. Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling (*Anna Kønigke*). Statarisk er læst ca. 53 sider af Jespersen: Engelske læsestykker med øvelser. Kursorisk er læst c. 25 sider af Conan Doyle: *Memoirs of Sherlock Holmes*. Mundtlige og skriftlige stiløvelser er drevet efter Adolf Hansens stiløvelser. Som grundlag for grammatikundervisningen er benyttet Jespersen: kortfattet engelsk grammatik.

Fransk (*Peter Langballe*). Jespersens og Stigårds begynderbogs første afdeling er læst og repeteret afsnitsvis (c. 20 stykker ad gangen) indtil 1. februar. Derefter er de første 6 stykker af anden afdeling læst og repeteret hver for sig, og samtidig er det vigtigste af formlæren indøvet efter Oluf Nielsens grammatik. Lydskrift har ofte været benyttet også til anden afdeling, således at eleverne på klassens tavle har transskriberet stykker aflæsebogen. Der er stadig hørt i gloser og grammaticeret ud fra lektien. I hver time er såvel ny som gammel lektie læst op af eleverne.

Latin (*Halfdan Kejser*). Klassen har læst *Cæsar*: *De bello Gallico* III (undtagen kap. 12—15) og IV (undtagen kap. 17). Vi er, især i begyndelsen af skoleåret, gået meget langsomt frem, og eleverne har altid selv oversat og grundig gennemanalyseret hele lektien til den følgende time.

Formlæren er læst og repeteret efter *Lindestrøm-Langs* lærebog for gymnasiet. Syntaksen er i denne klasse ikke gennemgået efter bog, men de vigtigste fænomener er stadig indøvet under læsningen.

Historie (*Peter Langballe*). Ræders oldtidens historie er læst og repeteret; eleverne har et par gange holdt foredrag over historiske emner på grundlag af A. B. Drachmanns bog om den romerske kejser-tid. — I slutningen af skoleåret har klassen læst Nordens historie til 1241 efter Ottosens bog. Valget af dette stof skyldes den omstændighed, at der på dette tidspunkt ikke forelå nogen skolebog, der behandlede middelalderens historie i det til denne klasses tarv svarende omfang. I tilslutning til kunsthistorie-timerne er der med klassen gennemgået en del af de vigtigste græske kunstværker på grundlag af Luckenbachs billedatlas (*Kunst und Geschichte I*).

Oldtidskundskab: hele gymnasiet (*Ernst Kaper*). Vi har læst det for gymnasiet foreskrevne pensum af Homer efter Wilsters (*Gertz'*) oversættelse. Desuden har læreren læst andre stykker af Homer højt for eleverne. Udvalget er sket således, at det er de for unge mennesker lettest tilgængelige sange, der er blevet læst; således af Iliaden I og VI, af Odysseen VI, VIII, IX og X. Dertil er knyttet en gennemgang af de homeriske digtes historiske baggrund (*Schliemanns* udgravninger) og af digtenes opståen og opbygning. Af Herodot er læst udvalgte stykker af de første bøger (*Kroisos, Kyros, Polykrates*) og slutningen af 7de bog (slaget ved *Thermopylai*). Den græske historieskrivnings oprindelse og art er nærmere belyst mundtligt. Hvad vi ved læsningen har truffet af mythologi, er blevet taget udførligere igennem.

Se også under »kunsthistorie«.

Kirkehistorie har klassen haft sammen med realklassen.

Matematik. Den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling (*Pihl-Hansen*) har gennemgået Niels Nielsens aritmetik indtil § 49 med forbigåelse af afsnittet om komplekse tal; sammes lærebog i plangeometri samt de 5 første paragraffer af hans lærebog i trigonometri. Som regel er der givet 6 hjemmeopgaver om ugen.

Den nysproglige afdeling (*Kirstine Sørensen*) har efter N. Nielsens lærebog i aritmetik læst og repeteret kvadratiske ligninger, potens, rod, logaritmer og eksponentielle ligninger. Der har været lagt megen vægt på teoriens anvendelse på lette opgaver. I årets løb har der været givet en del hjemmeopgaver.

Naturlære. Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling (*Poul Obel*). Efter Barmwaters lærebøger er gennemgået: varmelæren, og af den mekaniske fysik læren om fremadskridende bevægelse samt væskers ligevægt. I forårshalvåret er to ugentlige timer anvendt til fysiske øvelser.

Kemi. Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling (*Paul Frederiksen*). Efter Julius Petersens kemi for gymnasiet er læst og repeteret forfra til siliciumgruppen. Eleverne har udført en mængde forsøg i laboratoriet.

Naturkundskab (*Poul Obel*). Den nysproglige afdeling. Menneskets fysiologi er gennemgået efter Kroghs bog. Af biologi er efter autograferet grundlag gennemgået hovedtrækkene af dyre- og planteorganismernes livsvirksomhed knyttet til typer (frø, regnorm, ferskvandspolyp, infusionsdyr; eetårige og flerårige arter træer og lavere planter).

Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling har gennemgået det samme i noget videre omfang.

II. gymnasieklasse

Klasselærer: *Ernst Kaper*.

Dansk (*Erik Rindom*). På grundlag af Karl Mortensens litteraturhistorie er læst indtil fejden mellem Oehlenschläger og Baggesen; desuden er Holberg, Ewald, Wessel og Baggesen repeteret. Nogle litteraturprøver er læst efter Agerskov og Rørdam: Dansk litteratur før 1800, samt et større værk, Bjørnstjerne Bjørnson: Fiskerjentaen.

I svensk er efter Agerskov og Nørregårds svenske læsebog det meste af pensumet fra forrige skoleår repeteret og nogle nye stykker læst.

I oldnordisk er læst af dr. phil. Bertelsen: Oldnordisk læsebog s. 1—27 og 38—42. Grammatikken er læst samt repeteret forfra til verberne; noget sproghistorie er indøvet.

Der er skrevet en del stile, og enkelte elever har holdt foredrag over selvvalgte emner.

Tysk. Den nysproglige afdeling (*Ernst Kaper*). Af læsestof er gennemgået en betydelig række af Goethes og Schillers lyriske og episke digte, som er belyste ud fra digternes liv. Af Lessing har vi læst to større brudstykker af »Nathan der Weise«. Flere af digtene og det ene af de omtalte brudstykker har eleverne haft lejlighed til at høre foredrage på grammofon efter betydelige tyske kunstners foredrag.

I slutningen af skoleåret er vi begyndt på at læse Goethes Faust I med sproglig og real kommentar.

Af kursorisk læsning har eleverne på egen hånd, men med støtte fra læreren gennemarbejdet Spielhagens roman: Ultimo, og delt i daglige pensa Ernst v. Wollzogens novelle: Kinder der Exzellenz, hvor eleverne har haft ret til at spørge læreren om vanskelighederne og af og til er blevet kontrolleret i arbejdet. Denne novelle er valgt, fordi den giver et godt indtryk af livet i de herskende lag i det moderne Tyskland, særlig af officerskredse.

Som taleøvelser er benyttet Poul Heyses novelle: l'Arrabiata.

I grammatik er hele formlæren blevet gennemgået med eleverne, og hvor det har kunnet lade sig gøre uden at komme ind på for megen lærdom, er formernes vekslen og ordenes liv blevet belyst. Vi har benyttet I. Kapers almindelige skolegrammatik som grundlag.

I stiløvelser er I. Kapers stiløvelser for mellemklasserne fuldført, og af stiløvelser for de højere klasser er godt 30 stykker læst.

Stilene, hvis antal har været 24, har mest været oversættelsesstile fra dansk, tildels dog også genfortællingsstile, hvis emne er gennemgået snart på tysk, snart på dansk. En enkelt fristil er skrevet. Hyppigst er stilene, eller dog kladden, skrevet i timerne, og eleverne har haft ret til at benytte deres grammatik og indenfor rimelige grænser at udspørge læreren, fordi det mere galdt om at lære eleverne noget, end just at

prøve dem. Gentagne gange har de dog også i flere sammenlagte timer skrevet prøvestile uden hjælpemidler.

En stor del af årets arbejdstid er medgået til litteraturhistorie. Da der ikke findes nogen for vort særlige øjemed brugelig bog, har læreren måttet diktere. Når vi ved at prøve os frem har fundet den for alderstrinnet og kundskabsforudsætningerne passende form, er det hensigten for hele litteraturhistorien at skabe lignende særligt udarbejdede fremstillinger, som vi allerede har benyttet til Faust, udarbejdet af cand. mag. Erik Jacobsen. Eleverne har givet deres genfortælling på dansk, fordi en indstudering på tysk let vilde føre til udenadslæren af fraser, som det kan være svært nok at undgå endda. Vi har i år gennemarbejdet tiden fra Gottsched til Goethes samarbejde med Schiller og særlig lagt vægten på de enkelte store literære personligheder: Gottsched og Schweizerne (Kampen mellem rationalisme og pietisme), Klopstock, Wieland, Lessing, Herder (Sturm und Drang) og Goethe, hvis ungdom (til 1775) er ganske særlig grundigt behandlet.

Engelsk. Den nysproglige afdeling (*Max Olsen*). Vi fortsatte med den forrige år påbegyndte bog: Harraden: Ships that Pass in the Night. Derefter gik vi over til Macaulay: Frederic the Great. De 25 første sider af denne noget vanskelige afhandling er blevet gennemgået på skolen, og historiske og kulturhistoriske noter er meddelt. I slutningen af skoleåret læste vi 4 fortællinger af Wells: Twelve Stories and a Dream. — Af poesi har vi læst et fyldigt udvalg

digte af Byron, Shelley og Keats efter Ad. Hansen: Engelske digtere I. Hver enkelt digters liv, digtning og literære stilling er omhyggeligt behandlet. — Som ugelæsning er Conway: Called Back blevet benyttet. Eleverne har fået et kapitel for om ugen at genfortælle på engelsk. Samme bog er af og til benyttet til ekstemporallæsning. — Der er skrevet en stil om ugen efter Ad. Hansens stiløvelser. Et par gange i årets løb har eleverne i 2 à 3 sammenlagte timer skrevet en stil på skolen uden hjælpemidler. I slutningen af skoleåret har der desuden været skrevet nogle stile på skolen om dagligdags emner. Disse opgaver har foruden det kursorisk læste og dele af det statarisk læste dannet grundlag for taleøvelser. Der er ialt læst c. 450 sider.

F r a n s k (*Peter Langballe*). Bødtker og Høst: Læsebog for Gymnasiet fra side 17 og ud. Det aller-meste er læst statarisk, cirka 40 sider kursorisk. Samtidig er formlæren indøvet dels efter Oluf Nielsens grammatik og dels ud fra teksterne.

L a t i n (*Halfdan Kejser*). Først er læst C æ s a r: De bello Gallico III og IV (med forbigåelse af kap. 17) og derefter C i c e r o: Pro S. Roscio kap. 6—23. — Ekstemporallæsning er kun drevet, for så vidt som eleverne altid selv har oversat lektien til næste gang.

Formlæren er repeteret og kasuslæren læst efter L i n d e r s t r ø m-L a n g s lærebog for gymnasiet; det vigtigste af moduslæren er indøvet mundtligt under læsningen.

H i s t o r i e (*Peter Langballe*). Efter Munchs verdenshistorie, er læst og repeteret tidsrummet fra

reformationen til den franske revolution. Derefter er i Ottosens lærebog læst Nordens historie fra ca. 1500 til ca. 1800. —

Oldtidskundskab har klassen lært sammen med I. gymnasieklasse.

Kirkehistorie (*A. E. Lenbroch*). Den forrige år påbegyndte fremstilling af reformationens historie er blevet fortsat og afsluttet; i særlig grad har det været tilsigtet at give et nogenlunde fyldigt billede af de ledende personligheder indenfor den tid.

I slutningen af året har vi drøftet spørgsmålet: sognemenigheder og valgmenigheder; anledningen hertil blev bl. a. givet ved »Morten Pontoppidan: Kirkelig appel«, hvis hovedtanker er blevet gengivet for eleverne.

Endvidere har der været holdt en række foredrag om J. P. Mynster og hans tid.

Matematik. Den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling (*Pihl-Hansen*) har gennemgået Niels Nielsens aritmetik fra § 50 og bogen ud samt afsnittet om komplekse tal, Niels Nielsens trigonometri fra § 9 samt Oluf Kraghs analytiske plangeometri. Som regel er der givet 6 hjemmeopgaver om ugen.

Den nysproglige afdeling (*Kirstine Sørensen*) har efter N. Nielsens lærebog i aritmetik læst og repeteret eksponentielle ligninger, rækker, rentesregning, annuiteter, irrationelle tal og grænseværdier samt efter sammes lærebog i geometri forfra til geometriske steder. Dels hjemme dels på skolen har der været regnet en del opgaver til indøvelse af teorien.

Fysik. Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling (*Poul Obel*). Efter Barmwaters lærebøger er gennemgået: mekanisk fysik: roterende bevægelse, faste legemers og luftarters ligevægt, lyd, lydlære, magnetisme og elektricitetslære indtil strømmens kemiske virkning.

Kemi. Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling. Rasmussens kemi for gymnasiet II: den organiske kemi og nogle metaller. To ugentlige timer er anvendt til fysiske og kemiske øvelser.

Naturkundskab har klassen læst sammen med I. gymnasieklasse. —

III. Gymnasieklasse

Klasselærer: *Pihl-Hansen*.

Dansk (*Erik Rindom*). Sproghistorie. Klassen har læst dr. phil. Bertelsen: Sproghistorie til skolebrug, s. 1—60, s. 66—73, s. 83—90, s. 93—95.

Oldnordisk. Dr. phil. Bertelsen: Oldnordisk læsebog s. 1—27, s. 38—42; samt grammatikken efter samme bog.

Svensk. Repeteret Esaias Tegnér: Fritjofs saga. Agerskov og Nørregård: Svensk læsebog, s. 5—11, s. 127—128, s. 141—147.

Literaturhistorie. Rønnings litteraturhistorie fra Oehlenschläger bogen ud. Desuden er læst udførlige litteraturprøver efter Agerskov og Rørdams håndbog. Følgende litteraturværker er læst: I. P. Jacobsen: Mogens og fru Fønns. Henrik Hertz: Kong Renés datter. Der er skrevet dansk stil omtrentlig en gang om måneden.

Tysk (*Erik Jacobsen*). Den nysproglige afdeling. Statarisk er læst: Goethe: Faust I. i udvalg og nogle digte; Faustsagnets såvel som den goetheske Fausts historie er gennemgået og Goethes liv er fortalt ret udførligt for eleverne. En del digte er læst efter Knauth: Auswahl deutscher Gedichte (Klopstock, Lessing, Bürger, Seume, Arndt, Körner, Uhland, Heine, Rückert o. fl.). Cursorisk er læst: Rosegger: Das Felsenbildnis; Storm: Die Söhne des Senators; Raabe: Else von der Tanne; Stern: Die Flut des Lebens; Liencron: Der Richtungspunkt.

Taleøvelserne har været drevet dels i tilslutning til det cursorisk læste, hvis indhold eleverne har fortalt på tysk, dels efter J. Stinde: Tante Juliane, der opgives til eksamen.

Gudme og Ipsen: Tyske stileøvelser I er benyttet mundtligt og skriftligt (1 stil om ugen).

Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling har læst statarisk Goethes Faust I; Goethes liv og Faustsagnets historie er udførligt gennemgået. Cursorisk har klassen læst: Storm: Die Söhne des Senators.

Engelsk. Den nysproglige afdeling (*Max Olsen*). Vi har statarisk læst Pinero: His House in Order. Denne moderne komedie er helt igennem blevet oversat og læst op med fordelte roller. Dernæst læste vi Shakespeare: Macbeth. Foruden at hovedpersonernes karakterer og sjæleliv indtrængende er drøftet og dramaets historiske baggrund er omtalt, har vi under læsningen i så stor udstrækning, som det har været muligt, anstillet kulturhistoriske og sproghisto-

riske betragtninger. Af statarisk har vi desuden læst Dickens: Sketches (IV—V—VI). De nødvendige kulturhistoriske noter er meddelte. Af Poesi har vi læst et fyldigt udvalg digte af Tennyson, Browning og Morris efter Ad. Hansen: Engelske digtere II. — Som ugelæsning er benyttet: Conway: Called Back. Eleverne har fået en halv snes sider eller mere for om ugen at genfortælle på engelsk. På egen hånd har eleverne læst: Georg Eliot: Silas Marner. Den engelske literaturs historie er læst efter Ad. Hansens bog. Idet vi har søgt at undgå de mange enkeltheder, er der lagt væsentlig vægt på hovedskikkelserne og de store åndsstrømninger. Eleverne har fået et kort overblik over det engelske sprogs udvikling fra oldengelsk over middelengelsk til nyengelsk. — Der er skrevet en stil om ugen efter Ad. Hansens stiløvelser. Denne bogs sammenhængende småstykker er i slutningen af skoleåret blevet benyttet til mundtlige stileøvelser og har foruden det kursorisk læste og dele af det statarisk læste dannet grundlag for taleøvelser. Et par gange i årets løb har eleverne i 2 à 3 sammenhængende timer skrevet en stil på skolen uden hjælpemidler. Brevstil er indøvet, og der har været skrevet et par frie opgaver. Der er ialt læst ca. 500 sider. Det til eksamen opgivne er repeteret, nemlig: Ad. Hansen: Engelske digtere II, s. 1—11, 59—69, 71—89. Dickens: Sketches (Tales IV, V, VI). Jespersen: England and America Reader (2. udg.) s. 123—153, 155—175, 210—219.

Franssk (*Peter Langballe*). Bødtker og Høst: Lærebog for Gymnasiet fra side 103 og ud. Stigård:

Contes et esquisses modernes II; af Nyrop: Lectures françaises II omtrent 60 sider. Grammatik efter Oluf Niensens bog med nogle tilføjelser.

Latin (*Halfdan Kejser*). Ciceros 3. catilinariske tale, som var påbegyndt i fjor, er læst ud, og derefter den 4. catilinariske tale. Af Gertz's »Latinske forfattere fra middelalderen« er læst s. 18—23, 44—53, 69—96, 105—109, 112. Ekstemporallæsning er kun drevet i lektien til næste gang.

Moduslæren er gennemgået, formlæren og kasuslæren repeteret efter Linderstrøm-Langs lærebog for gymnasiet.

Det til eksamen opgivne pensum er repeteret, nemlig: Cæsar: De bello Gallico V, kap. 1—37; Cicero: Pro S. Roscio §§ 15—51, In Catilinam IV; Gertz: Middelalderlige forfattere s. 44—53, 83—88, 105—109.

Historie (*Carl Christiansen*) Vi har læst og repeteret den nyere og den nyeste tids historie fra religionskrigene i Frankrig til vore dage efter P. Munch: Verdenshistorie II, Nordens historie fra Struensee til nutiden efter Johan Ottosen: Lærebog i Nordens historie, og samfundslæren i det befalede omfang (stats- og kommunestyre samt det økonomiske liv i samfundet) efter P. Munch: Lærebog i samfundskundskab. Som speciale er gennemgået enevældens indførelse i Danmark (tiden c. 1648—1675) med benyttelse af Johan Ottosen: Vor historie II som trykt grundlag. Gennemgangen af stof er dels sket gennem diktat dels gennem foredrag, som eleverne har forsøgt at referere. Der er lagt særlig vægt på skildringen af tidens ledende mænd og kvinder,

og eleverne har her selv arbejdet med ved hjemme at læse de pågældende artikler i dansk biografisk leksikon for derefter at gøre rede for det læste på skolen. Vi har tillige særlig dvælet ved kongemagtens stilling og ved de enkelte stænders kår såvel politisk som socialt og økonomisk i tiden før og efter 1660, og vi har fremhævet den store forandring, som da skete i landets administration. Til eksamen opgives alt det ovennævnte med undtagelse af verdenshistorien fra de franske religionskrige til revolutionen 1789.

Oldtidskundskab (*Ernst Kaper*). I oldtidskundskab har klassen siden jul haft en time for sig foruden fællestimen med det øvrige gymnasium.

Vi har da taget Sokrates' apologi og begyndelsen og slutningen af Platons dialog Phaidon med skildringen af Sokrates' død igennem. Til belysning af læsningen har vi talt om filosofien før Sokrates og om sofisterne og har særlig nøje gennemgået forsvarstalen, både dens form, indhold og tidsmæssige baggrund.

Kirkehistorie har klassen læst sammen med II gymnasieklasse.

Matematik (*Pihl-Hansen*). Den nysproglige afdeling har gennemgået Niels Nielsens plangeometri fra § 15 og bogen ud, repeteret hele aritmetiken og den del af geometrien, der opgives til eksamen. Klassen har som regel regnet hjemmeopgaver hver 3die uge.

Til eksamen opgives: Potens, rod, logaritmer, rækker, ligedannede figurer, cirkelns deling, periferi og areal sam trigonometriske trekantsbestemmelser.

Den matematisk-naturvidenskabelige af-

deling (*Pihl-Hansen*) har gennemgået Oluf Kraghs analytiske plangeometri fra fjerde kapitel og bogen ud, Niels Nielsens infinitesimalregning samt cirkelns periferi og areal efter optegnelser.

Hele det i gymnasiet læste pensum er repeteret. Klassen har som regel regnet 6 hjemmeopgaver ugentlig.

Til eksamen opgives: Aritmetik og algebra, infinitesimalregning samt bestemmelse af en plan trekants stykker, når 3 af dem er givne.

Fysik (*Pihl-Hansen*). Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling har gennemgået II del af Barmwaters astronomi og sammes lærebog i magnetisme og elektricitet. Eleverne har anstillet forsøg i så stor udstrækning som muligt. Til eksamen opgives: Astronomi, magnetisme og elektricitet samt følgende elevforsøg: Bestemmelse af et kalorimeters vandværdi, vinånds udvidelse, varmfyldebestemmelse, vandets fordampningsvarme, luftens udvidelseskoefficient, den vandrette komponent af det jordmagnetiske felts intensitet, forsøg med tangentboussole, ledningsmodstand, vægtfyldebestemmelse, Mariottes lov, Torricellis teorem, pendullove, brydningsforhold for glas, forsøg med hulspejl, linseformlen.

Kemi. Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling (*Paul Frederikseu*). Efter Julius Petersens kemi for gymnasiet er læst og repeteret fra sølvgruppen og bogen ud. Til eksamen opgives forfra og til metallerne og fra side 125 til 141.

Naturkundskab. Den matematisk-naturvidenskabelige afdeling (*Poul Obel*). Efter Vahls

geografi er læst jordens menneskeliv. Efter C. C. Christensen: Nord- og Østersølande: England og Tyskland. Til eksamen er desuden repeteret fysisk og historisk geologi, klimatologi, oceanografi og plantegeografi.

Den nysproglige afdeling (*Poul Obel*). Efter Heegård og Vahls geografi er læst om historisk geologi og menneskelivet. Efter C. C. Christensens Nord- og Østersølande: England. Til eksamen er desuden repeteret astronomi og geologi.

Tegning

Ellen Branner og Else Ulrik

Der er op igennem klasserne tegnet efter brugs- genstande, blomster, frugter, rødder, udstoppede fugle og andre naturhistoriske genstande som hjortetakker, konkylier og lignende. I begyndelsen tegner børnene, efter at de er gjort opmærksomme på stilling, form, farve og lign. efter deres indtryk uden mållægning; undertiden tegner de også efter hukommelsen, idet de først forsøger på klasses tavlen, og senere indfører tegningerne i bøgerne. I de ældre klasser indøver vi tegning efter forholdsmål, og de første regler for perspektiv bliver omtalt; børnene får desuden undertiden lov til at tegne mønstre efter deres egen fri fantasi. Tegningerne bliver i reglen lagt over med vandfarve. — Tegneundervisningen strækker sig fra 3. underklasse til 4. mellemklasse.

Gymnastik og idræt

Dora Hindsberg (1.—4. underklasse og pigerne)

Holger Frederiksen (5. underklasse).

Holger Nielsen (I mkl.—III gymnasieklasse)

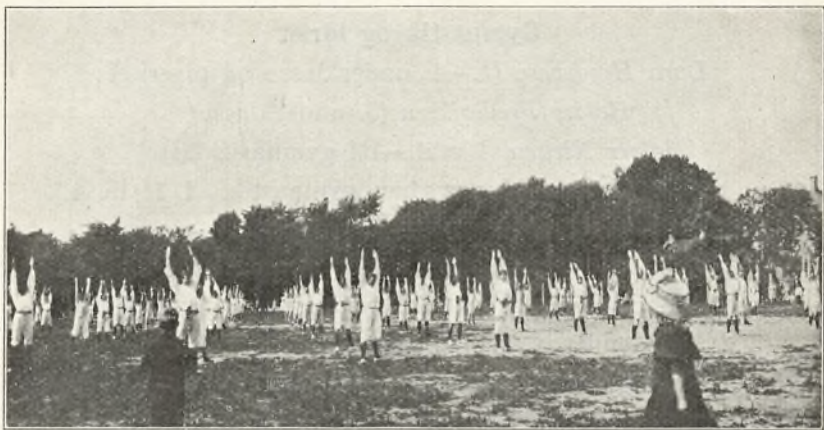
Alle skolens klasser har gymnastik. I 1. til 4. underklasse er undervisningen fælles for drenge og piger, i de øvrige klasser undervises de hver for sig.

I 1. underklasse består gymnastiken væsentlig af leg, fritstående øvelser og nogle enkelte øvelser i bom; i 2. underklasse begyndes så småt på de letteste former for redskabsøvelser, der fortsættes i 3 og 4. I alle disse klasser går legen dog stadigt ind som led i undervisningen.

For pigernes vedkommende er der undervist efter »dansk kvindegymnastik«s regler. Adskillige af gymnastiktimerne er — når vejret har tilladt det — benyttet til øvelser i det fri, lege og boldspil (langbold og kurvbald).

For drengenes vedkommende har undervisningen og øvelserne spændt over et stort felt, men såvel under den egentlige gymnastik som ved de frie idrætsøvelser er der våget over, at undervisningen stadig er gået for sig således, at der for hver enkelt elev er sket en rolig, gradvis overgang fra de simple til de vanskeligere former.

I forårs- og efterårstiden er størstedelen af gymnastiktimerne henlagt til skolens idrætspladser, hvor der — i tilslutning til den egentlige gymnastik — er øvet boldspil (håndbold og fodbold) og frie idrætsøvelser (højde-, længde- og stangspring, diskos- og spydkastning samt løb).

Fra skolens større idrætsplads (gymnastikopvisning).

Skolens større idrætsplads er indrettet til at kunne sættes under vand, således at vi i frostvejr kan have en fortrinlig bane til skøjteløbning. Desværre har

Fra skolens mindre idrætsplads (håndboldkamp med Helsingør h. almenskole).

vinteren i år — udover en enkelt uge — ikke givet os lejlighed til at kunne dyrke denne fornøjelige idræt.

Det har været skolen magtpaaliggende at lægge sin gymnastikundervisning til rette på en sådan måde, at eleverne er gået med særlig lyst til disse timer, således at denne undervisning i virkeligheden bragte eleverne en åndelig rekreation i det daglige skolearbejde, samtidig med at ethvert hensyn toges til den rationelle gymnastiktides krav og dermed til disciplinens sunde, legemlige udvikling.

I overværelse af en stor del af skolens forældre afholdtes der den 18. juni 1909 en fremvisning af gymnastik og idræt på de to idrætspladser.

Drengeholdet — alle eleverne fra I m—III gymnasieklasse, ialt c. 150 — udførte først samlede en række fritstående øvelser, derefter inddeltes de i 10 troppe til gymnastiske behændighedsøvelser og frie idrætsøvelser og leverede sluttelig en prøve på deres færdighed i håndboldspil.

Pigeholdet — c. 60 piger — fremviste derefter på den mindre idrætsplads en serie fritstående øvelser, efterfulgt af højde- og længdespring, øvelser med svingereb og nogle enkelte barreøvelser. Fremvisningen sluttede med en rask kurvboldkamp.

Til skolen er knyttet en idrætsklub (Ordrup højere almenskoles idrætsklub), hvori nuværende og tidligere elever kan optages som medlemmer, ligesom andre, der står skolen nær, efter nærmere bestemte regler kan blive medlemmer og deltage i de øvelser og konkurrencer, klubben afholder.

Klubben er medlem af »Dansk gymnastik-forbund«.

Forår og efterår er der for drengene og de mandlige medlemmer hver eftermiddag boldspil eller idrætsøvelser på den store idrætsplads under tilsyn.

For pigerne og de kvindelige medlemmers vedkommende har interessen samlet sig om tennisspillet, og skolen retter en tak til hr. fabrikant B. Løw, der elskværdigst atter i år har tilladt os at benytte hans tennisbane.

Om vinteren har klubbens medlemmer desuden adgang til isbanen hver dag til kl. 6 eftermiddag, fra hvilket tidspunkt banen er offentlig og efter aftale med skolen elektrisk oplyst af kommunen.

Af fodboldkampe har klubben i årets løb haft følgende:

Den 1. oktober 1909 mod A. B. II. (Akademisk boldklubs 2det hold). Vi sejrede med 2 mål mod 1.

Den 8. oktober mod A. B.s juniorhold. Kampen uafgjort med 1 mål mod 1.

Den 30. oktober mod Hellerup gymnasium. Hellerup sejrede med 3 mål mod 2.

Den 3. november mod Hellerup gymnasium (elever under 15 år). Kampen uafgjort: 0 mod 0.

Den 6. november mod Hellerup gymnasium. Ordrup sejrede med 3 mål mod 2.

Den 4. april 1910 mod Hellerup gymnasium. Vi vandt med 3 mål mod 1.

Den 14. april mod Hellerup gymnasium (4. og 5. underklasse). Vi sejrede med 3 mål mod 0.

Den 15. april mod Hellerup gymnasium (mellemskolen). Hellerup vandt med 3 mål mod 1.

Den 4. maj mod Hellerup gymnasium (4. og 5. underklasse). Vi vandt med 4 mål mod 0.

Den 14. oktober 1909 havde skolens større piger en langboldkamp med frkn. Schou og Trolles skole; kampen afholdtes på vor skoles idrætsplads, og vore piger var så heldige at vinde.

Den 29. oktober kæmpede de samme hold på banen i Hellerup med det resultat, at pigerne fra Schou og Trolles skole sejrede.

Sang

Anders Brems

Sangundervisningen har omfattet 2., 3., 4. og 5. underklasse, I, II, III mellemklasse samt I, II og III gymnasieklasse.

Der er lagt særlig vægt på at få elevernes stemmer — små som store — egaliserede og lagt i et frit og naturligt leje; i den hensigt er benyttet øvelser efter de bedste tonedannelsessystemer.

2. underklasse har lært en del forskellige små salmer og sange efter Bæk og Laursens sangbog.

Med 3. og 4. underklasse er gennemgået øvelser efter talmetoden; salmer og sange efter — henholdsvis — Mik kelsens metodisk, praktisk lærebog, småbørnenes sangbog, samt skolens sangbog.

5. underklasse har haft øvelser efter tal, og en del salmer og sange er lært efter Mikkelsens lærebog, 2-stemmige sange og skolens sangbog.

I I., II. og III. mellemklasse er der arbejdet med skalaer og træffeøvelser på nodetavlen og vokaløvelser som tonedannelse; en, to og trestemmige salmer og sange er lært efter Mikkelsens 2-st. sange og »den danske skoles sangbog«.

I., II. og III. gym. har haft træffeøvelser og — efter stemmens overgang — små vokaliser som tonedannelse, samt sunget tre og firstemmige sange efter Mikkelsens og Nic. Hansens 50 flerst. folkeviser og sange.

Af enstem. salmer og sange er bl. a. indøvet:

Krist stod op af døde.
 Som forårsolen morgenrød.
 Herre, tag i din stærke hånd.
 Op al den ting.
 Nu vågne alle guds fugle små.
 I al sin glans nu stråler solen.

De sønderjydske piger
 Dejlige øresund.
 Grøn er vårens hæk.
 Velkommen lærkelil.
 Mens Nordhavet bruser.
 Droslen slog i skov.
 Vinden vifter, løvet skælver.

Ved sammensangen er bl. a. indøvet:

E. Hartmann: Stemmer i.	}	2-stemm.
H. Ring: Og det var en skærsommerdag		
E. Hartmann: Hjemme og ude.		

Grieg: Ungbirken. 3-st.	}	4-stemm.
J. P. E. Hartmann: Jægerkor af »syvsoverdag«.		
Haarklou: Den skønne jordens sol.		
Bechgård: Forårsvise.		

(blandet kor).

Saga

Holger Frederiksen.

For I-II-III mellemskoleklasse er fortalt *Grettes saga*. — Desuden er *Fridtjof Nansens grønlandsfærd* og hans *nordpols ekspedition* udførligt fortalt. I slutningen af året er læst »*Hærmændene på Helgeland*« af Henrik Ibsen.

Før fortællingen skrider videre frem, får eleverne i hver time lejlighed til gennem en kort overhøring at vise, at de har tilegnet sig stoffet.

Kunsthistorie

Peter Langballe.

I en ugentlig time er for gymnasiets og realklassens elever foredragsvis gennemgået indtil jul: Michelangelo og Rafael. Efter nytår er gennemgået oldtidens kunst indtil Alexander den stores tid. — Til denne sidste række foredrag har Luckenbachs atlas (*Kunst und Geschichte I*) været benyttet.

Skolens discipelbibliothek*Peter Langballe*

tæller henimod 3000 bind, idet vi fra Gammelholm Latin- og Realskole har modtaget en betydelig forøgelse i begyndelsen af skoleåret. Bibliotheket har været tilgængeligt for elever fra III mellemklasse og opefter. Der har fundet c. 1250 udlån sted.

Timeplan

1909—1910	III gymn. spr.	III gymn. mat.	II gymn. spr.	II gymn. mat.	I gymn. spr.	I gymn. mat.	reaklassen	IV mellemsskl.	III mellemsskl.	II mellemsskl.	I mellemsskl.	5. underkl.	4. underkl.	3. underkl.	2. underkl.	1. underkl.
	Dansk og svensk Literatur- og kunsthistorie	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	6	6	6
Oldtidskundskab	1	1	1	1	1	1	1									
Saga	1	1	1	1	1	1										
Tysk	4	2	5		5		3	3	3	3	6					
Engelsk	5		4	2	4	2	4	4	4	5						
Fransk	3	3	4	4	4	4	3	3								
Latin	4		4		4											
Bibelkundskab	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	
Historie	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Geografi							2	2	2	2	2	2	2	2		
Naturkundskab og sundhedsl.	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturlære		6		6		6	2	2	2	2	2					
Matematik	2	6	2	6	2	6	4	4	4	3						
Regning							2	2	2	2	4	5	4	3	5	6
Tegning								1	1	2	2	2	2	2		
Skrivning								1	1	1	2	3	4	4	6	6
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
Sang	1	1	1	1	1	1			1	2	2	2	2	1	1	
Kvindeligt hånd- arbejde									2	2	2	3	3	3	3	2
	36	35	36	36	36	36	34	35	34	36	36	29	30	27	25	24

For at skaffe plads til håndarbejdet (som ikke er medregnet i timetallet), har pigerne fra III m. til 4 u. kun haft 3 timer gymnastik, og pigerne i II m. og I m. samt i 4—1 u. haft en skrivetime færre end drengene.

Eleverne

Skolen tæller i maj 1910: 428 elever (maj 1909: 366), hvoraf 155 piger (ifjor 120).

Eleverne er fordelt i 24 klasser, nemlig 5 underklasser, 4 mellemskoleklasser, realklassen og 3 gymnasieklasser. 1., 2., 3. og 5. underklasse samt I, II, III og IV mellemskoleklasse er delt i 2 afdelinger (ø og v). I, II og III gymnasieklasse er delt i en nysproglig og en matematisk-naturvidenskabelig afdeling.

Eksaminer

I sommeren 1909 indstillede sig til afgangseksamen for studerende 4 elever: *Jens Damsgård, Reinholdt Fog, Kaj Nielsen* og *Ove Studsgarth*; den første i sproglig-hist. retning, de tre sidste i mat.-naturv. retning. *Jens Damsgård* og *Ove Studsgarth* bestod med udmærkelse, *Kaj Nielsen* bestod med 1. karakter og *Reinholdt Fog* med 2. karakter.

Til realeksamen indstillede sig 11 elever: *Inger Bang, Gudrun Bruun, Aage Breinholm, Viggo Hindberg, Knud Hansen, Tage Illum, Karen Iversen, Karen Margrethe Knudsen, Reinholdt Larsen, Louise Ottesen* og *Edith Platou*. De bestod alle.

Til mellemskoleeksamen indstillede sig 36 elever: *Vilh. Ankiær, Oluf Brusck, Valdemar Friis, Karen Busse, Elisabeth Christiansen, Boris Buchardt, Eyvind Finsen, Hannes Finsen, Elisabeth Glahnson, Poul Glahnson, Paul Henriksen, Erik Holst, Torben Hovgård, Poul Jacobsen, Sven Kiær, Hans Peter Knudsen, Gerda Kunst, Oscar Lassen, Carl Lund, Kai Lüttichau, Gerda Levinsen, Jens Larsen, Gerda Levinsky, Herbert Mengelberg, Otto Moltke, Bodil Møller, Gerda Oppermann, Knud Ejler Olsen, Alice Petersen, Orla Petersen, Ragnhild Preis, Sigurd Rump,*

Povl Schrader, Elisabeth Scholten, Laurits Thurah og Kai Ullstad, som alle bestod.

I år indstiller sig til afgangseksamen for studerende 13 elever, 10 af den nysproglige og 3 af den mat.-naturv. retning; til realeksamen indstiller sig 9 elever og til mellemskoleeksamen 34 elever.

Som skolens elev bestod med ministeriets tilladelse *Sv. Hiort-Lorenzen*, der havde forberedt sig til eksamen under vejledning af lærere her fra skolen, ved sygeeksamen i januar sproglig-historisk artium med 1ste karakter.

Lærerkæfterne

Skolens bestyrer: dr. phil. Ernst Kaper.

Inspektør Jens Bondesen: Bibelhistorie med I. m., 5., 4., 3. og 2.; historie med 5. og 3.; skrivning med 5. v., 3. ø. og 2. v.; fører tilsynet med underskolen i frikvartererne i skolens have.

Lærerinde, frk. Ellen Branner: Håndarbejde med III. m., II. m. og 4.; tegning med IV. m., III. m. v., II. m. v., I. m., 5. v., 4. v. og 3. v.; naturhistorie med 5. ø. og 3. v.

Sanglærer Anders Brøms: Sang gennem hele skolen fra 2. underklasse.

Assistent i rigsarkivet, cand. mag. Carl Christiansen: Historie med III. g. og realklassen.

Gymnasielærer Holger Frederiksen: Dansk med I. g., realklassen og IV. m.; tysk med III. m. ø. og II. m.; saga med III. m., II. m. og I. m.; gymnastik med 5. og 4.

Gymnasielærer Paul Frederiksen: Matematik med IV. m. ø., III. m. ø. og II. m. v.; fysik med realklassen, IV. m., II. m. ø. og I. m.; kemi med III. g. m. og I. g. m.

Gymnasielærer, cand. mag. Pihl-Hansen: Matematik

med III. g. m., II. g. m., I. g. m., III. m. v. og II. m. ø.; fysik med III. g. m. og III. m. v.

Gymnastiklærerinde fru Dora Hindsberg: Gymnastik med Skolens piger samt 3., 2. og 1.

Gymnasielærer, cand. mag. Erik Jacobsen: Tysk med III. g., III. m. v., I. m.; engelsk med III. m. v. og II. m. v.

Cand. mag. Halfdan Kejser: Latin med III. g. spr., II. g. spr. og I. g. spr.

Skolebestyrer dr. Ernst Kaper: Tysk med II. g. spr., I. g. spr., realklassen og IV. m.; oldtidskundskab med III. g., II. g. og I. g.

Cand. phil. fru Erna Kaper: Håndarbejde med I. m. og 5.

Lærerinde frk. Ingrid Kunst: Dansk med I. m. ø., 5. v. og 3. v.; regning med 5 v., 2. ø. og 1. ø.

Gymnasielærerinde frk. Anna Kønigke: Engelsk med I. g. m., realklassen, IV. m. ø., III. m. ø. og II. m. ø.; dansk med II. m. v., I. m. v. og 4.

Lærerinde frk. Helga Kønigke: Dansk med II. m. ø., 5. ø., 3. ø. og 2.; skrivning med 4.

Inspektør, cand. mag. Peter Langballe: Fransk med III. g., II. g., I. g. og IV. m.: historie med II. g., I. g., IV. m. ø. og III. m. ø.; kunsthistorie med R., I. g., II. g. og III. g.; er bibliothekar for skolebiblioteket.

Inspektør, gymnasielærer Regner Lefolii: Naturhistorie med IV. m., III. m., II. m. og I. m. og 5. v.; geografi med realklassen, IV. m., III. m., II. m. og I. m.; fører tilsyn med mellemskolen og gymnasiet på legepladsen.

Cand. theol. A. E. Lenbroch: Kirkehistorie med III. g., II. g., I. g., realklassen og IV. m., bibelkundskab med III. m. og II. m.; historie med IV. m. v., III. m. v., II. m., I. m. og 4.; skrivning med 2. ø.

Cand. theol. Knud Meyling: Geografi med 3., 4. og 5.; fysik med II. m. v.; regning med 5. ø.; skrivning med II. m.

Inspektør, kaptajn Holger Nielsen: Gymnastik med III. g., II. g., I. g., realklassen, IV. m., III. m., II. m. og I. m.; regning med I. m. v.; skrivning med IV. m., III. m., I. m. og 5. ø; har inspektion i hele skolen og ledelsen af skolens idræt.

Stud. mag. Max Olsen: Engelsk med III. g. s., II. g. s. og I g. s.

Gymnasielærer, cand. mag. Poul Obel: Fysik med II. g. m., I. g. m. og III. m. ø.; kemi med II. g. m., naturhistorie med III. g., II. g., I. g. og realklassen.

Folkeskolelærerinde, frk. Emilie Pedersen: Naturhistorie med 4., 3. ø. og 2.; iagttagelsesundervisningen med 1.; regning med 4. og 3. ø.; tegning med III. m. ø., II. m. ø., 5. ø. og 3. ø.

Cand. mag. Erik Rindom: Dansk med III. g., II. g., III. m. ø. og III. m. v.; engelsk med II. g. m. og IV. m. v.; fransk med realklassen.

Lærerinde, fru Eva Stender: Dansk og skrivning med 1.; håndarbejde med 3., 2. og 1.

Inspektrice, frk. cand. phil. Kirstine Sørensen: Matematik med II. g. s., I. g. s., realklassen og IV. m. v.; regning med I. m. ø.; har tilsyn med skolens piger; fører skolens regnskab.

Mat. stud. frk. Else Ulrik: Regning med 3. v., 2. v. og 1. v.; skrivning med 3. v., tegning med 4. ø.

Som klasselærere har følgende haft det særlige tilsyn med de enkelte klasser:

1. ø.	kl. fru <i>Eva Stender</i>
1. v.	» » » »
2. ø	» frk. <i>Ingrid Kunst</i>
2. v.	» frk. <i>Else Ulrik</i>
3. ø.	» frk. <i>Helga Kønিকে</i>
3. v.	» frk. <i>Ellen Branner</i>
4.	» frk. <i>Anna Kønিকে</i>
5. ø.	» hr. <i>Knud Meyling</i>
5. v.	» hr. <i>Jens Bondesen</i>
I. m. ø.	» frk. <i>Kirstine Sørensen</i>
I. m. v.	» hr. <i>Holger Nielsen</i>
II. m. ø.	» hr. <i>Regner Lefolii</i>
II. m. v.	» hr. <i>A. E. Lenbroch</i>
III. m. ø.	» hr. <i>Erik Rindom</i>
III. m. v.	» hr. <i>Erik Jacobsen</i>
IV. m. ø.	» hr. <i>Holger Frederiksen</i>
IV. m. v.	» hr. <i>Paul Frederiksen</i>
Realklassen	hr. <i>Poul Obel</i>
I. gymn. kl.	hr. <i>Peter Langballe</i>
II. gymn.	» hr. <i>Ernst Kaper</i>
III. gymn.	» hr. <i>Pihl-Hansen</i>
-

Vikariater

Skolens lærerpersonale har i år været ret meget hjem søgt af sygdom. For inspektør *Bondesen* har således kommunelærerinde, frk. *Mariane Hansen* vikarieret, og for inspektør, kaptajn *Holger Nielsen* gymnastiklærerne *Sørensen* og *Kristoffersen* og kommunelærerinde, frk. *Scheel*. For hr. cand. mag. *Pihl-Hansen* har dels prof. *Bokkenheuser*, dels exam. mag. *Østergård* vikarieret. Endelig måtte hr. cand. mag. *Rindom* på grund af sygdom og overanstrengelse søge permission for resten af skoleåret fra midten af april. Hans timer fordeltes mellem hr. *Peter Langballe*, frk. *Anna Kønigke*, hr. *Holger Frederiksen*, hr. *Max Olsen*, hr. *Halfdan Kejser* og student *Lannæs*. Skolen siger sine lærere tak for det betydelige ekstraarbejde, de har været så elskværdige at ville påtage sig.

Efterat frk. *Emilie Pedersen* var blevet udnævnt til fast lærerinde ved Frederiksberg kommuneskolevæsen, overtog dels folkeskolelærerinde, frk. *Ingeborg Thorsen*, dels lærerinde, frk. *Ellen Hansen*, hendes timer for resten af skoleåret.

Læreruddannelsen

Som lærerkandidater har i efteråret hr. cand. phil. *Holger Frederiksen* (tysk hos dr. Kaper, dansk hos adjunkt, dr. Bertelsen ved Metropolitanskolen), hr. stud. mag. *Max Olsen* (dansk og engelsk hos frk. Anna Kønigke) og hr. mag. art. *Bonnichsen* (tysk hos dr. Kaper og historie hos insp. Langballe) gennemgået den praktiske læreruddannelse her ved skolen og aflagt den lovbefalede prøve. I forårshalvåret har translatrice, fru *Olsen-Ventegodt* (tysk hos dr. Kaper) som lærerkandidat og frkn. *Bredsdorff* (engelsk hos frk. A. Kønigke og tysk hos dr. Kaper) og *Inger Plum* (tysk hos dr. Kaper og historie hos insp. Langballe) som faglærerinder afsluttet deres læreruddannelse her ved skolen. Som censorer deltog i bedømmelsen for lærerkandidaterne undervisningsinspektøren, prof. dr. *Tuxen*, for faglærerinderne fru dr. phil. *Kirstine Meyer*.

Besøg

Efter undervisningsinspektørens anvisning har skolen haft besøg af hr. cand. mag. *Rasmussen* fra Esbjerg gymnasium, der overværede undervisningen i matematik og fysik. Ligeledes har adjunkt, frk. *Andersen* fra Rønne statsskole i foråret overværet skolens undervisning i tysk i flere uger.

Fuldmægtig i kultusministeriet cand. jur. *Glahn* har besøgt skolens undervisning for at sætte sig ind i den ved den nye skoleordning anbefalede klasseundervisning.

Desuden har skolen haft besøg af skoleinspektrice, frk. *Almquist* fra Stockholm, af seminarieforstander *Lautrup-Jørgensen* og af skolebestyrerinde, frk. *Forsmann* fra Helsingfors.

Kristian Branners mindelegat

Renterne af legatsummen, der er 1700 kr. stor, bortgives paa Kr. Branners fødselsdag til en elev i skolen efter legatbestyrelsens bestemmelse. Legatet bestyres af skolens leder, dr. *Kaper*, af forældreudvalgets formand, viceskoledirektør *Rolsted*, og, som valgt af lærerpersonalet, inspektør *Bondesen*.

Overretssagfører *Knud Jantzen* har elskværdigst modtaget lærerpersonalets valg til revisor.

Skolesøgende pensionærer

Hos inspektørerne Lefolii og Bondesen samt hos bestyreren af Ordrup højere almenskoles forskole på Christiansholm ved Klampenborg, cand. theol. Alfred Andersen, ligesom også hos flere andre familier, der er knyttet til skolen, bor der skolesøgende elever i pension. Skolens bestyrer er villig til at give forældre, der kunde ønske at lade deres børn bo i omegnen og søge skolen, nærmere meddelelser.

Dans

Inspektør, kaptajn Holger Nielsen giver privat undervisning i dans.

Sløjd og musik

Frk. Ammitzbøll driver sløjdscole i et dertil indrettet lokale på skolen. Elever, der er fritagne for gymnastik eller sang, kan træffe arrangement med sløjdscole om at benytte disse timer til sløjd.

Glass' musikkonservatoriums Charlottenlund afdeling ved fru Ella Gram har lokale på skolen efter skoletid.

Literaturhistorie

Gymnasielærer Holger Frederiksen (Enighedsvej 25) giver i to ugentlige timer udenfor skoletiden privat-

undervisning i literaturhistorie og har i sinde at gennemgå hovedtrækkene af den danske literaturs historie fra Oehlenschläger med læsning af enkelte særlige værker.

Boghandel

Fru Caroline Rønnov, Lindegårdsvej, fører de i skolen brugelige bøger, ligesom hun forhandler stilebøger, papir osv.

Gaver

Skolen har fra pastor Wagner i Grønland modtaget et isbjørnekranie og en geologisk samling, fra postmester Finsen et indrammet fotografi efter et maleri af Franz Hals, fra particulier Hauschildt en større samling sommerfugle, fra hr. overretssagfører Jantzen en stor glassvamp fra filippinerne, kaldet »Venus' blomsterkurv«, fra fru Ella Gram et hvaløre, og fra enkefru Frandsen nogle indiske slanger i spiritus.

Almindelige bestemmelser og ordensregler

Ethvert barn, der optages som discipel, medbringer ved indmeldelsen vaccinationsattest samt døbe- eller fødselsattest.

Skolen betragter det som givet, at den, når der i en familie, som har skolesøgende børn, udbryder en smitsom sygdom, straks får meddelelse derom.

Er sygdommen skarlagensfeber, difteritis eller en anden farlig sygdom, er det nødvendigt, at alle disciple fra hjem, hvor der er en sådan sygdom, ikke søger skolen, før al fare for smitte er forbi.

Derimod vil det under en af de sædvanlige godartede mæslinge- eller kighosteepidemier eller andre mindre farlige sygdomme i reglen ikke være nødvendigt at formene eleverne fra hjem, hvor disse sygdomme findes, adgang til skolen.

Hvor ikke sygdom eller anden påtrængende grund gør det nødvendigt at forsømme undervisningen, kan skolen som regel ikke give tilladelse til, at nogen discipel udebliver; dette gælder også overfor forlængelse af ferierne.

Forældrene anmodes indstændigt om — for den gode ordens skyld — at gøre skolen den store tjeneste ikke uden særdeles tvingende grunde (lægebesøg eller lignende) at bede deres børn fritaget for en enkelt undervisningstime; — dette gælder selvfølgelig også sang- og gymnastiktimer.

Når elever efter at have forsømt en enkelt eller flere dage kommer i skole igen, må de medbringe en skriftlig meddelelse fra deres forældre om årsagen til deres fraværelse.

Det tillades ikke eleverne at bruge frikvartererne til læsning eller andet skolearbejde.

Bøger, overtøj, sko o. s. v. må være tydeligt mærket, og overtøjet må være forsynet med solide stropper.

Da eleverne ikke må have deres skolemad i klassen, må madkassen være forsynet med en rem eller snor, saa at den kan anbringes på knagerækken i skolegangen, hvis eleven ikke har tornyster eller pose. Hver elev skal foruden gymnastiksko have et par skiftesko. — Pigerne skal have en særlig gymnastikdragt, hvorom besked gives på skolen. — Af hygiejniske hensyn anbefales det, at hver elev medbringer sit lille bæger.

Bedømmelser af elevernes arbejde og standpunkt

Gennem hele underskolen og mellemskolen får hvert barn normalt hver fjortende dag en bedømmelse indført i sin meddelelsesbog. Denne bedømmelse tilveje-

bringes derved, at hver lærer for sit fag skriftligt meddeler klasselæreren sin opfattelse, og denne sammenarbejder derpå vidnesbyrdene og indfører dem i barnets meddelelsesbog. I bestyrerens nærværelse oplæses de i klassen af klasselæreren, hvorpå barnet får bogen med hjem til forældrene, som forsyner bedømmelsen med underskrift. Næste dag skal barnet bringe bogen tilbage til klasselæreren.

Realklassen og gymnasieklasserne får kun en sådan bedømmelse hver måned.

Kun i undtagelsestilfælde, hvor en elev trænger til en hyppigere kontrol, indføres der med kortere mellemrum vidnesbyrd i hans meddelelsesbog.

Kort før jul og før sommerferien gives der hver elev et mere omfattende vidnesbyrd. Det sidste af disse er i alle normale tilfælde det afgørende for elevens opflytning til den følgende klasse.

Afgangsklasserne: IV mellemklasse, realklassen og III gymnasieklasse får desuden 3 gange om året en terminsbedømmelse indenfor talskalaen 8, 6, 4, 2, 0, som er fastsat af ministeriet. 8 må kun anvendes i rene undtagelsestilfælde. Den bedømmelse, skolen således giver eleven i årets løb, vejer, sammenlagt, med til den endelige bedømmelse, halvt med talbedømmelsen ved den afsluttende prøve.

Også i I og II gymnasieklasse gives der eleverne en sådan terminsbedømmelse. Dog er her hele talskalaen fra 8 til 0 frigivet til brug. Disse tal lægges ikke sammen, men vil naturligvis, særlig da de sidste, have deres betydning ved overvejelsen om en elevs opflytning.

I I—III mellemklasse gives der eleverne hvert halvår en talbedømmelse. Denne meddeles ikke eleverne, men forældrene kan ved henvendelse til skolens bestyrer erfare dette koncisere udtryk for elevens standpunkt i de enkelte fag.

Det er af megen betydning, at forældre og værger henvender sig på skolen for ved mundtlig drøftelse at høre skolens opfattelse af deres børns arbejde og standpunkt og selv fremføre, hvad der ligger dem på hjerte. Både skolens bestyrer og klasselæreren er, sammen eller hver for sig, meget villige til sådanne samtaler, ligesom overhovedet forældre, værger og pårørende er skolen såre velkomne, når de ønsker at deltage i skolens morgensang og højtideligheder, være tilhørere ved dens foredrag eller overvære undervisningen. Undervisningen forstyrres ikke derved; tværtimod glæder børn og lærere sig ved forældrenes interesse.

Lærermøder

Skolen afholder en række lærermøder og skolerådsmøder i årets løb. I september behandles på et sådant møde særlig alle nyoptagne elever; ved juletid og før sommerferien gennemgås hver enkelt elevs standpunkt for lærerkollegiet. Skolen lægger vægt på, såvidt det kan lade sig gøre, allerede ved juletid at avertere forældrene til børn, hvis opflytning til den næste klasse kan synes tvivlsom. Ved lærermødet i juni afgøres opflytningsspørgsmålet endeligt. Derimod betyder den

opvisning, som skolen afholder først i juli, kun, at vi ønsker at byde forældrene en særlig lejlighed til at overvære skolens arbejde. De er jo også velkomne til daglig.

Fra III mkl. opefter afholdes der overgangsprøve i alle eller dog de fleste fag, og her kan det hændes, at denne prøve for elever, hvis opflytning er tvivlsom ved sidste lærermøde, bliver afgørende derfor.

Skoletiden

Eleverne skal hver skoledag være på skolens legeplads 5 minutter før 9. Efter morgensangen i den lille sal begynder den første undervisningstime, der varer til kl. 10.

2den time	varer fra	10 ⁵ —10 ⁵⁰
3die time	fra	11 ²⁰ —12 ⁵
4de time	fra	12 ¹⁵ —1
5te time	fra	1 ¹⁰ —1 ⁵⁵
6te time	fra	2 ⁵ —2 ⁵⁰

Ved denne ordning er der opnået en spisefritid af $\frac{1}{2}$ time, og desuden, at alle timerne er af en passende længde (45 min.). Eleverne har efter aftale med hjemmet lov til i dette frikvarter at gå hjem og spise frokost. I de mindre klasser gøres der hyppigt i midten af en time et ophold på et par minutter, mens børnene gør lidt legemsøvelser og klassen luftes ud.

Om sommeren lægges en del af idrætstimerne op fra sidste time til mellem 8 og 9 om morgenen.

I skoleåret 1910—11 bruges følgende bøger: *)

1. u n d e r k l a s s e

H. C. Frederiksens læsebog for små børn.

2. u n d e r k l a s s e

Børnenes danske læsebog I, udg. af Andersen, Skarvik og Sørensen. Boysens retskrivningsøvelser 1. hæfte.

3. u n d e r k l a s s e

Slomanns danske læsebog I. Boysens retskrivningsøvelser 1. hæfte. C. C. Christensens lille geografi. Nielsen og Haahrs bibelhistorie.

4. u n d e r k l a s s e

Slomanns danske læsebog II. Boysens retskrivningsøvelser 1. hæfte. Johan Ottosen: Børnenes fædrelandshistorie. Dyrenes naturhistorie af V. Balslev. C. C. Christensens lille geografi. Et atlas (helst Christensen og Krosgård: Atlas for mellemskolen, da dette benyttes i mellemskolen). Nielsen og Haahrs bibelhistorie.

5. u n d e r k l a s s e

E. Kellers danske læsebog for det 5. skoleår. Boysens retskrivningsøvelser 1. hæfte. Johan Ottosen: Børnenes fædrelandshistorie. C. C. Christensens lille geografi. Dyrenes naturhistorie af V. Balslev. Edvard Lehmanns bibelbog, der derefter skal bruges mellemskolen igennem.

*) Småbørnene skal, når de begynder deres skolegang, også have en tavle, et penallus med griffel og blyant, en madkasse med rem, et par skiftesko (eller galoscher) og et par gymnastiksko, alt forsynet med navn.

I. m e l l e m s k o l e k l a s s e

Børnenes danske læsebog 5te del, udarbejdet af Fossing, Skarvik og Sørensen. Boysens retskrivningsøvelser 1. hæfte. Ingerslev og Vibæks tyske begynderbog for mellemskolen (helst 2den eller 3die udgave). Kapers tyske stiløvelser for forberedelses- og folkeskoler. Ludvig Schmidts lærebog i historie for mellemskolen I. C. C. Christensens mindre lærebog i geografi for mellemskolen I. Christensen og Krogsgård: Atlas for mellemskolen. Bøving Petersen og Stockmarrs zoologi I. Balslev og Simonsen: Botanik I. Edvard Lehmanns bibelbog. Petersens og Røttings regnebog I.

II. m e l l e m s k o l e k l a s s e

Agerskov og Rørdams danske læsebog for mellemklasserne. Boysens retskrivningsøvelser 1. hæfte. Chr. Sarauws tyske læsebog II. Kaper: Kortfattet tysk sproglære. Kapers tyske stiløvelser for forberedelses- og folkeskoler. Jespersens engelske begyndergrammatik. Jespersen og Sarauws engelske begynderbog I., senere også II. C. C. Christensens geografi for mellemskolen I. Christensen og Krogsgård: Atlas for mellemskolen. Ludvig Schmidts lærebog i historie for mellemskolen I. Det nye testamente. Stockmarr og Bøving-Petersens zoologi for mellemskolen II. Balslev og Simonsens botanik for mellemskolen II. Rasmussen og Simonsens uorganiske kemi for mellemskolen (helst sidste udgave). Petersen og Røtting: Regnebog I.

III. m e l l e m s k o l e k l a s s e

Fengers danske læsestykker I. (Retskrivningsøvelser vil senere blive opgivet, da Boysen h. II er udsolgt). Runeberg: Fänrik Ståls sägner I—II med noter af M. Kristensen. Kristensens svenske læsebog. Det nye testamente. Chr. Sarauws tyske læsebog II. Senere, når Sarauws bog er læst til ende, en anden tysk læsebog. Kapers tyske sproglære. Kaper og Rodhes tyske taleøvelser. Kapers tyske stiløvelser for forberedelses- og folkeskoler. Jespersen og Sarauw: Engelsk lærebog for mellemskolens lavere klasser. Branner og Rodhes engelske taleøvelser. Engelske stiløvelser til brug ved systematisk begynderundervisning af A. Werner. Jespersens engelske grammatik for begyndere. Ludvig Schmidts lærebog i historie for

mellemskolen II. C. C. Christensens geografi for mellemskolen II. Geografisk atlas. Bøving-Petersen og Stockmarrs zoologi II. Balslev og Simonsens botanik for mellemskolen III. Foldbergs geometri og aritmetik for mellemskolen. Petersen og Røttings regnebog II. Rasmussen og Simonsen: Fysik for mellemskolen I og II.

IV. m e l l e m s k o l e k l a s s e.

Fengers danske læsestykker I. Boysens retskrivningsøvelser II. Runeberg: Fänrik Ståls sägner I—II med noter af Marius Kristensen. Kristensens svenske lærebog. Det nye testamente. Kaper og Rodhe: Auf rauhen Pfaden. Kapers tyske stiløvelser for forberedelses- og folkeskoler. Kaper og Rodhes tyske taleøvelser. Kapers grammatik. Jespersen og Stigårds franske begynderbog. Jespersens engelske læsestykker med øvelser. Sammes engelske grammatik for begyndere. Branner og Rodhes engelske taleøvelser. Engelske stiløvelser til brug ved systematisk begynderundervisning af A. Werner. Ludvig Schmidts lærebog i historie for mellemskolen II. C. C. Christensens geografi for mellemskolen II. Foldbergs geometri og aritmetik for mellemskolen. Petersen og Røttings regnebog II. Bøving-Petersen og Stockmarrs lærebog i zoologi II. Balslev og Simonsens lærebog i botanik IV. Geografisk atlas. Simonsen og Rasmussens kemi for mellemskolen. Sammes fysik for mellemskolen. Arnold Møllers sundhedslære.

Realklassen og gymnasiet får skolebøgerne opgivet ved skoleårets begyndelse.

Samtlige elever bruger ved morgensangen, sangundervisningen, i adskillige undervisningstimer og ved andre lejligheder: Sangbog for den danske skole af Bæk og Laursen med et tillæg trykt for Ordrup højere almenskole.

Skolen forbeholder sig ret til at indføre enkelte bøger, som ikke findes anført her, efterhånden som undervisningen i årets løb måtte kræve det. *Vi anmoder om, at der ikke skrives navn i de nye bøger, inden de er forevist på skolen.*

Ferier og fridage

De forenede skoler har vedtaget følgende ferier og fridage for skoleåret 1910—11:

Skoleåret 1910—11 begynder *tirsdag den 23. august.*

Efterårsferie fra 16.—19. oktober

Juleferie — 23. dec. til 8. januar

Påskeferie — 12.—18. april

Pinseferie — 28. maj til 6. juni

} begge dage medregnede.

Særlige fridage:

Mandag den 12. september, mandag den 31. oktober, onsdag den 23. november, torsdag den 9. februar, lørdag den 18. marts, lørdag den 13. maj.

Timeplan

for

Onsdag den 6. juli.

Kl. 9¹/₄ morgensang

Tid	Klasse	Fag	Lærer	Værelse
8—10 ¹ / ₄	II.g.	Oldtidskundskab	Ernst Kaper	Nr. 19
9 ¹ / ₂ —10 ¹ / ₄	I.g.spr.	Engelsk	Max Olsen	» 16
»	I.g.m.	Fysik	P. Obel og P. Frederiksen	» 2
»	III.m.v.	Matematik	Pihl-Hansen	» 20
»	II.m.ø.	Engelsk	Anna Kønigke	» 10
»	II m.v.	Tysk	Holger Frederiksen	» 25
»	I m.ø.	Historie	A. E. Lenbroch	» 21
»	I.m.v.	Naturhistorie	Regner Lefolii	» 22
»	5.ø.	Dansk	Helga Kønigke	» 11
»	5.v.	Dansk	Ingrid Kunst	» 12
»	4.	Naturkundskab	Ellen Hansen	» N
»	3.ø. + v.	Geografi	Knud Meyling	» 1
»	2.ø. + v.	Gymnastik	Dora Hindsberg	m. idrpl.
10 ¹ / ₂ —11 ¹ / ₄	I.g.spr.	Engelsk	Max Olsen	Nr. 16
»	I.g.m.	Fysik	P. Obel og P. Frederiksen	» 2
»	III.m.ø.	Tysk	Holger Frederiksen	» 23
»	III.m.v.	Matematik	Pihl-Hansen	» 20
»	II.m.ø.	Geografi	Regner Lefolii	» 10

»	I. m. v.	Historie	A. E. Lenbroch	»	22
»	5.ø.	Naturhistorie	Ellen Branner	»	11
»	5.v.	Geografi	Knud Meyling	»	12
»	4.	Dansk	Anna Kønicked	»	1
»	3.ø.	Naturkundskab	Ingeborg Thorsen	»	9
»	3.v.	Dansk	Ingrid Kunst	»	4
»	2.ø. + v.	Dansk	Helga Kønicked	»	5
»	1.ø.	Dansk	Eva Stender	»	7
»	1.v.	Regning	Else Ulrik	»	8

11¹/₄—12

12—12³/₄

»	III. m. ø.	Tysk
»	II. m. ø.	Matematik
»	II. m. v.	Geografi
»	I. m. ø.	Fysik
»	I. m. v.	Tysk
»	5.ø.	Regning
»	5.v.	Bibelhistorie
»	4.	Historie
»	3.ø.	Dansk
»	3.v.	Naturkundskab
»	2.ø.	Naturkundskab
»	2 v.	Regning
»	1.ø.	Regning
»	1.v.	Dansk

Ophold

»	Holger Frederiksen	Nr. 23
»	Pihl-Hansen	» 10
»	Regner Lefolii	» 25
»	Paul Frederiksen	» 21
»	Erik Jacobsen	» 22
»	Knud Meyling	» 11
»	Jens Bondesen	» 12
»	A. E. Lenbroch	» 1
»	Helga Kønicked	» 9
»	Ellen Branner	» 4
»	Ingeborg Thorsen	» 6
»	Else Ulrik	» 5
»	Ingrid Kunst	» 7
»	Eva Stender	» 8

1

IV, III, II, I

Gymnastik

Holger Nielsen

Den større
idrætsplads

Skolebetalingen

Den bevægelse, der ifjor rejste sig indenfor skolens kreds for at skaffe skolen et tilskud fra det offentlige, der virkelig kunde betyde noget for skolens økonomi og eventuelt kunde standse stigningen af skolepengene, har forsåvidt ført til et resultat, som vor skole har fået del i det tilskud på indtil 24,000 kroner, som Gentofte kommune har bevilget de skoler indenfor dens grænser, der fører videre end til mellemskoleeksamen. I sammenligning med de ønsker, som skolens forældrekreds udtalte, vil dette kun blive en mindre sum, og da tilskuddet er givet ud fra de skolepengesatser, som er gældende i Hellerup, må vi sætte skolepengene op til dette niveau, d. v. s. med 2 kr. månedligt for det ældste barn fra samme familie, forsåvidt som det går i realklassen, mellem- eller under-skolen. Derimod forbliver satserne i gymnasiet uforandrede, ligesom også de yngre søskende betaler som hidtil.

Sammenligner man vore nye satser med de københavnske skolepenge, der nu går fra 19 kr. i 1ste underklasse opefter, ser man, at Gentofte kommunes tilskud i rigeligt mål indirekte kommer beboerne til gode, og vi har ret til at håbe, at sognerådet fremdeles vil bevilge, hvad der vil være nødvendigt for at holde skolepengene nede på det nuværende trin, hvadenten nabokommunerne København og Frederiksberg bevilger den højere undervisning tilskud eller ej.

Vore skolepengesatser er altså følgende:

	ældste barn.	næstældste barn.	3. ældste barn.	4. ældste barn.
I 1. underklasse	14 kr.	10 kr.	8 kr.	4 kr.
- 2. —	15 —	11 —	9 —	5 —
- 3. —	16 —	12 —	10 —	6 —
- 4. —	17 —	13 —	11 —	7 —
- 5. —	18 —	14 —	12 —	8 —
- I. mellemklasse	19 —	15 —	13 —	9 —
- II. —	20 —	16 —	14 —	10 —
- III. —	21 —	17 —	15 —	11 —
- IV. —	22 —	18 —	16 —	12 —
- realklassen	22 —	18 —	16 —	12 —
- I. gymnasieklasse	23 —	20 —	18 —	14 —
- II. —	24 —	20 —	18 —	14 —
- III. —	25 —	20 —	18 —	14 —

Af søskende, der samtidig går i skolen, går den 5te og de følgende frit.

Forsømmes skolen i længere tid på grund af en discipels sygdom eller på grund af sygdom i vedkommendes hjem, betales der for den måned, sygdommen begyndte i, og for de to næste.

En discipel, der indstiller sig til afgangseksamen for studerende, til realafgangseksamen eller mellem-skoleeksamen, betaler 10 kr. En elev, der ikke har taget mellemskoleeksamen ved en af de forenede skoler, betaler 20 kr. ved afgangseksamen for studerende.

Dimittenderne betaler til skoleårets slutning, det er til juli måneds udgang.

Ny elever, der begynder efter sommerferien, betaler kun halvt for august måned. 1. underklasse begynder 1ste sept.

I indskrivningspenge betaler hver ny elev 4 kr.

Til brændsel betales 4 kr. for hver elev, 2 kr. i november og 2 kr. i februar; dog kun for de 2 ældste søskende.

Udmeldelse kan ske med to fulde måneders varsel; der betales altså for den måned, hvori udmeldelsen sker, og for de to følgende.

Ansøgning om fripladser og moderationer fra kommune og stat må være indsendt til skolen inden 1ste april. Ansøgninger om moderation fra skolens side må være indsendt inden 1ste maj. Ansøgningsblanketter fås på skolen.

Det gamle skoleårs afslutning og det nyes begyndelse

Mundtlig afgangseksamen begynder d. 17. juni.
III. gymnasieklasses nysproglige retning er i år fritaget for eksamen i latin og oldtidskundskab og den mat-naturv. retning i tysk og oldtidskundskab, realklassen i naturhistorie og fransk, IV. mellemklasse i tysk og historie.

II. gymnasieklasse og III. mellemklasse har årsprøve i alle fag, I. gymnasieklasse i de fleste. I hele den øvrige skole holdes der ingen eksamen. Derimod er der onsdag den 6. juli i en del enkelte fag en overhøring, som giver forældrene en særlig lejlighed til at besøge skolen og få et indtryk af dens undervisning. Timeplanen for denne dag er meddelt ovenfor. Denne overhøring vedrører ikke spørgsmålet om elevernes opflytning til den følgende klasse.

Skoleåret afsluttes torsdag d. 7. juli kl. 10. Det nye skoleår begynder tirsdag d. 23. august kl. 9 (for 1. underklasse dog først torsdag d. 1. september kl. 9). De hjem, der er knyttet til skolen, og skolens øvrige venner indbydes til at overvære disse to højtideligheder.

INDHOLD

	Side
De unges selvstændighed og hjemmets og skolens frihed	3
Forandringer på bygninger og grund	11
Otto Moltke	12
Af skolens dagbog	13
Årets arbejde	21
Timeplan	75
Eleverne	76
Eksaminer	77
Lærerkræfterne	79
Kristian Branners mindelegat	86
Skolesøgende pensionærer	87
Dans, sløjd og musik	87
Gaver	88
Almindelige bestemmelser og ordensregler (vidnesbyrd og tal- bedømmelser, skoletidens varighed)	89
Bøger 1910—11	94
Ferier og fridage	97
Timeplan for 6 juli	98
Skolebetalingen	100
Det gamle skoleårs afslutning og det nyes begyndelse	103
